

Raad voor de
Kinderbescherming

in samenwerking met:

Onderzoek naar de strafbeleving van allochtone jongeren bij de Raad voor de Kinderbescherming

Uitvoerende studenten:

Eduard Sickman, S227007

Jurgo Gerondas, S1003486

Juni 2009

Christelijke Hogeschool Windesheim, opleiding MWD

in samenwerking met:

Onderzoek naar de strafbeleving van allochtone jongeren bij de Raad voor de Kinderbescherming

Opdrachtgever:

Raad voor de Kinderbescherming te Zwolle, instellingsbegeleider Herman Klein

Opdrachtnemer:

Christelijke Hogeschool Windesheim te Zwolle, docentbegeleider John ter Horst

Uitvoerende studenten:

Eduard Sickman, S227007

Jurgo Gerondas, S1003486

Juni 2009

Christelijke Hogeschool Windesheim, opleiding MWD

Samenvatting

Er komen steeds meer jongeren bij de Raad met een andere culturele achtergrond, dan de autochtone. Dit riep de vraag op of er onderzoek gedaan moest worden naar de werkwijze van Raadsmedewerkers met jongeren met een andere culturele achtergrond. Na enkele gesprekken met de opdrachtgever zijn we tot dit onderzoek gekomen. Er is onderzocht in welke mate, er bij de strafadvisering, bij de Raad voor de Kinderbescherming, rekening gehouden dient te worden met de strafbeleving van de allochtone jongere.

Deze onderzoeksvraag hebben we opgesplitst in twee deelvragen. We hebben middels literatuuronderzoek onderzocht wat het verband is tussen strafbeleving en cultuur. Hieruit kwam naar voren dat er duidelijke verschillen zijn, qua strafbeleving, tussen allochtone en autochtonen jongeren. Wij hebben de Turkse en Antilliaanse cultuur uitgewerkt omdat deze culturen het meest voorkomen bij de Raad in Zwolle. Vervolgens hebben we via veldonderzoek, het afnemen van interviews, onderzocht in hoeverre medewerkers van de Raad kennis hebben over hoe straffen beleefd worden door allochtone jongeren. Hieruit kwam naar voren dat 50% van de respondenten weinig kennis had van strafbeleving onder allochtone jongeren, 30% gemiddelde kennis en 20% bovengemiddeld.

Nadat het literatuur- en veldonderzoek werden afgerond toonden ze enkele verschillen en overeenkomsten. Op basis van de bevindingen hebben we geconstateerd dat er rekening gehouden dient te worden met de strafbeleving van de allochtone jongere.

Dit onderzoeksverslag is ingedeeld in een zevental hoofdstukken, welke leiden tot een antwoord op de centrale onderzoeksvraag. Na de inleiding zijn de belangrijkste begrippen uit de centrale onderzoeksvraag uitgebreid toegelicht om een duidelijk beeld te schetsen van de kern van het onderzoek. De methode van onderzoek geeft de werkwijze weer. Na het literatuur- en veldonderzoek is er gekozen voor een hoofdstuk welke het literatuur- en veldonderzoek tegen elkaar afzet zodat de verschillen en overeenkomsten duidelijk zichtbaar worden. Hierna volgt een overgang naar de conclusies en aanbevelingen.

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 INLEIDING	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Centrale vraagstelling	7
1.3 Doelstelling	7
1.4 Vooruitblik	8
 HOOFDSTUK 2 OMSCHRIJVING BELANGRIJKSTE BEGRIPPEN UIT DE ONDERZOEKSVRAAG	 9
2.1 Raad voor de Kinderbescherming	9
2.1.1 De doelgroep	9
2.1.2 De missie	9
2.1.3 De visie	10
2.1.4 Beschrijving van de organisatie	10
2.1.5 Werkwijze	11
2.1.5.1 Achtergrond van de BARO	11
2.1.5.2 Intake	11
2.1.5.3 Het onderzoek	12
2.1.5.4 Het rapport	12
2.2 Strafadvis	12
2.2.1 Jeugdstrafrecht	12
2.2.2 Strafblad	13
2.2.3 Taakstraffen	13
2.2.3.1 Taakstraf in de vorm van een werkstraf	13
2.2.3.2. Taakstraf in de vorm van een leerstraf	14
2.2.4 Jeugdreclassering	14
2.2.4.1 Regulier programma	15
2.2.4.2 CRIEM	15
2.2.4.3 Harde kern	16
2.2.5 Tools4U	16
2.2.6 Geldboete	17
2.3 Strafbeleving	17
2.3.1 Factoren die de strafbeleving beïnvloeden	17
2.3.2 Persoonlijke factoren en omstandigheden	17
2.3.3 Sociale omgevingsfactoren	18
2.3.4 Culturele factoren	19
 HOOFDSTUK 3 METHODE VAN ONDERZOEK	 20
3.1 Beschrijving en verantwoording opzet en uitvoering van het onderzoek	20
3.2 Populatie en steekproef	20
3.2.1 Populatie: beschrijving (kenmerken) van de onderzoeksgroep (populatie)	20
3.2.2 Steekproef: wijze van selectie	21
3.3 Dataverzamelingsmethoden	22
3.3.1 Onderzoekstype	22
3.3.2 Onderzoeksontwerp	22
3.3.3 Dataverzameling	23
3.3.3.1 Kwalitatief onderzoek	23
3.3.3.2 Literatuuronderzoek	23
3.3.3.3 Interview	23
3.4 Meetinstrumenten	24

3.4.1 Literatuuronderzoek	24
3.4.2 Interview	24
3.5 Uitvoering van de dataverzameling/verloop veldwerk	24
3.5.1 Literatuuronderzoek	24
3.5.2 Interviews	25
3.6 Betrouwbaarheid en validiteit	25
3.6.1. Betrouwbaarheid	25
3.6.2. Validiteit	26
3.6.2.1 Interne geldigheid	26
3.6.2.2 Externe geldigheid	27
3.6.2.3 Instrumentele of dataverzamelingsgeldigheid	27
3.7 Analysemethoden	27
 HOOFDSTUK 4 RESULTATEN VAN HET LITERTUURONDERZOEK	 28
4.1 Strafbeleving bij Antilliaanse jongeren	28
4.1.1 Sociale controle	28
4.1.2 Weinig perspectief	28
4.1.3 Specifieke factoren	29
4.1.4 Schuld en schaamte	29
4.1.5 Respect staat voorop	30
4.2 Strafbeleving bij Turkse jongeren	30
4.2.1 Specifieke factoren	30
4.2.2 Geen status	30
4.2.3 Religie	31
4.2.4 Straf	31
4.2.5 Schaamtecultuur	31
4.2.6 Communicatie	32
 HOOFDSTUK 5 RESULTATEN VAN HET VELDONDERZOEK	 33
5.1 Strafbeleving bij allochtone jongeren	33
5.1.1 Weinig kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren	33
5.1.2 Gemiddelde kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren	33
5.1.3 Bovengemiddelde kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren	34
5.1.4 Veel of geen kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren	34
5.2 Kennis van respondenten over strafbeleving bij allochtone jongeren	34
5.3 Aansluiting straffen jongeren met een andere culturele achtergrond	35
5.4 Culturele achtergrond en strafadvies	36
5.5 Allochtone culturen bij de Raad	37
5.6 Voorbereiding bij gesprekken met gezinnen met een andere culturele achtergrond	38
5.7 Verdieping intercultureel werken	39
5.7.1 Wel behoefte aan meer kennis op het gebied van intercultureel werken	39
5.7.2 Geen behoefte aan meer kennis op het gebied van intercultureel werken	39
5.7.3 Tegenstrijdig antwoord	40
5.8 Scholing intercultureel werken	40
5.8.1 Scholing via een vooropleiding	40
5.8.2 Scholing via informatiebijeenkomsten van de Raad	41
5.8.3 Scholing via eigen ervaringen	41
5.8.4 Scholing via de interne opleiding van de Raad, de RIO	41
5.8.5 Scholing via werkervaring	41
5.8.6 Scholing via een cursus	41

HOOFDSTUK 6 LITERATUURONDERZOEK VERSUS VELDONDERZOEK	42
6.1 De overeenkomsten tussen literatuur- en veldonderzoek	42
6.2 De verschillen tussen literatuur- en veldonderzoek	43
 HOOFDSTUK 7 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	45
7.1 Beantwoording deelvraag 1: Is er een verband tussen strafbeleving en cultuur?	45
7.2 Beantwoording Deelvraag 2: Hebben medewerkers van de Raad kennis hoe straffen beleefd worden door allochtone jongeren?	45
7.3 Beantwoording centrale vraagstelling	46
7.4 Conclusie in breder perspectief	46
7.5 Evaluatie van het proces	47
7.6 Kwaliteit van het product	48
7.7 Aanbevelingen	48
 LITERATUURLIJST	50
 BIJLAGE 1: TOPICLIJST BIJ TOPICINTERVIEWS	54
BIJLAGE 2: KENMERKEN STRAFBELEVING VAN ALLOCHTONE JONGEREN	55

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Dit onderzoek is tot stand gekomen naar aanleiding van een probleem rondom de strafadvisering bij de Raad voor de Kinderbescherming in Zwolle. Er komen jongeren met verschillende culturele achtergronden bij de Raad. Raadsmedewerkers weten niet of allochtone jongeren hun straffen anders beleven dan autochtone jongeren. Dit probleem is geformuleerd tot de volgende onderzoeksvraag: In welke mate, dient er bij de strafadvisering, bij de Raad voor de Kinderbescherming, rekening gehouden te worden met de strafbeleving van de allochtone jongere.

Bij de Raad in Zwolle komen jongeren met verschillende culturele achtergronden. Iedereen wordt op zijn of haar manier opgevoed vanuit diens waarden en normen. Bij allochtone gezinnen wordt er doorgaans op een andere manier aandacht besteed aan de opvoeding. Daarom wordt allereerst onderzocht of er een verband is tussen strafbeleving en cultuur. Uit dit onderzoek moet blijken, of de allochtone jongere, zijn straf anders ervaart dan de autochtone jongere. Als er verschillen zijn tussen de strafbeleving van autochtone en allochtone jongeren kan het interessant zijn om hier meer over te weten. Misschien kunnen Raadsonderzoekers hier rekening mee houden in hun strafadvisering wanneer dit de hulpverlening ten goede komt. Het zou kunnen betekenen dat er momenteel te weinig aandacht besteedt wordt aan de strafbeleving waardoor er meer recidive is. Door te onderzoeken of medewerkers van de Raad kennis hebben van de wijze waarop straffen beleefd worden door allochtone jongeren, wordt inzichtelijk of medewerkers momenteel rekening houden met de strafbeleving. Na beide deelvragen tegen elkaar te hebben afgezet volgen er overeenkomsten en verschillen waardoor er een logische overgang is naar de conclusie en aanbevelingen.

1.2 Centrale vraagstelling

De centrale vraagstelling luidt als volgt: In welke mate, dient er bij de strafadvisering, bij de Raad voor de Kinderbescherming, rekening gehouden te worden met de strafbeleving van de allochtone jongere?

Uit deze centrale vraagstelling zijn de volgende deelvragen voortgekomen:

1. Is er een verband tussen strafbeleving en cultuur?
2. Hebben medewerkers van de Raad kennis over hoe straffen beleefd worden door allochtone jongeren?

1.3 Doelstelling

Met dit onderzoek wordt inzichtelijk gemaakt, in welke mate, er bij de strafadvisering, bij de Raad voor de Kinderbescherming, rekening gehouden dient te worden met de strafbeleving van de allochtone jongere.

Door middel van onderzoek te doen naar de relatie tussen strafbeleving en cultuur wordt onderzocht welke aspecten een rol spelen bij de strafbeleving en welke strafadvisering het beste aansluit bij de allochtone jongere en zijn omgeving. Door medewerkers van de Raad te interviewen krijgen we een beeld, in welke mate er momenteel rekening gehouden wordt, bij de strafadvisering, met de strafbeleving van allochtone jongeren. Na dit veld- en literatuuronderzoek volgen er conclusies en aanbevelingen en wordt de onderzoeksvraag beantwoord. Dit onderzoek draagt bij aan het verbeteren van de

kwaliteit en het effect van de strafadvisering bij allochtone jongeren. De uitkomsten van dit onderzoek worden gepresenteerd aan de medewerkers van de Raad door middel van een presentatie en dit onderzoeksverslag.

1.4 Vooruitblik

Dit onderzoeksverslag bestaat uit zeven hoofdstukken. In de loop van het onderzoeksverslag zullen de deelvragen beantwoord worden en de onderzoeksvraag in het laatste hoofdstuk.

In hoofdstuk twee worden de belangrijkste begrippen uit de centrale vraagstelling uiteengezet namelijk, Raad voor de Kinderbescherming, strafadvisering en strafbeleving.

In hoofdstuk drie wordt de methode van onderzoek toegelicht. Hierin komen de volgende onderwerpen aan bod; beschrijving en verantwoording van de opzet en uitvoering van het onderzoek, populatie en steekproef, dataverzamelingsmethoden, meetinstrumenten, uitvoering van de dataverzameling/ verloop veldwerk, betrouwbaarheid en validiteit en tot slot analysemethoden.

In hoofdstuk vier worden de resultaten van het literatuuronderzoek weergegeven. De strafbeleving bij Turken en Antillianen wordt toegelicht omdat cliënten met deze culturele achtergronden, het meest voorkomen bij de Raad.

Hoofdstuk vijf beschrijft de resultaten van het veldonderzoek, de interviews. Hier worden door middel van verschillende topics een beeld uiteengezet in hoeverre de medewerkers de respondenten, kennis hebben van strafbeleving bij jongeren met een andere culturele achtergrond.

In hoofdstuk zes worden het literatuur- en het veldonderzoek tegen elkaar afgezet om overzichtelijk te maken wat de verschillen en overeenkomsten tussen beide hoofdstukken zijn.

In hoofdstuk zeven worden de conclusies en aanbevelingen weergegeven. In dit hoofdstuk wordt ook antwoord gegeven op de deelvragen en de onderzoeksvraag.

Hoofdstuk 2 Omschrijving belangrijkste begrippen uit de onderzoeksvraag

In dit hoofdstuk zijn de twee deelvragen ontleed en de belangrijkste kenmerken beschreven. Dat heeft geresulteerd in drie hoofdonderwerpen, namelijk: de Raad voor de Kinderbescherming als organisatie, welke mogelijkheden er zijn wat betreft een strafadvies en de inleiding van de strafbeleving.

2.1 Raad voor de Kinderbescherming

2.1.1 De doelgroep

De Raad voor de Kinderbescherming komt op voor kinderen die in de knel zitten. Dit betekent dat de Raad actie kan ondernemen op het moment dat het recht van een kind op een evenwichtige ontwikkeling wordt bedreigd. De Raad kan in dat geval bekijken welk soort hulp het kind en/of de ouders nodig hebben en de Raad kan deze hulp op gang brengen. (www.Raadvoordekinderbescherming.nl)

De Raad voor de Kinderbescherming wordt ook betrokken bij kinderen die worden verdacht van het plegen van een misdrijf. De Raad probeert te voorkomen dat deze kinderen in herhaling vallen. Dit doet de Raad door advies te geven over een straf die gericht is op het verbeteren van het gedrag van het kind. Het belang van het kind staat hierbij altijd voorop. Het uitgangspunt is dat jongere mensen nog veel mogelijkheden hebben om te veranderen. (idem)

Soms is het strafbare gedrag van een kind, een teken van achterliggende problemen. De Raad voor de Kinderbescherming gaat dus altijd na of een kind en/of een gezin misschien hulp nodig heeft. Ook hier is het doel te voorkomen dat een kind in herhaling valt en ervoor te zorgen dat hij op een meer gezonde manier zijn groei naar volwassenheid kan voortzetten. (idem)

De Raad voor de Kinderbescherming is geen hulpverleningsinstantie. Dat wil zeggen dat de medewerkers niet zelf, in samenwerking met het gezin, aan de slag gaan om problemen op te lossen. Wel zoeken zij uit welke vorm van hulp het meest geschikt is voor ouders en kind en zorgen ze dat die hulp op gang komt. De hulpverlening kan op vrijwillige basis zijn, maar de Raad kan er ook voor zorgen dat de hulp door de rechter verplicht wordt gesteld. (idem)

2.1.2 De missie

Ouders zijn primair verantwoordelijk voor hun kinderen. Zij moeten ervoor zorgen dat hun kinderen een goede verzorging en opvoeding krijgen en zich ontwikkelen naar zelfstandigheid. Om ouders en kinderen daarbij te helpen moet de overheid zorgen voor de nodige randvoorwaarden, zoals goede gezondheidszorg, toegankelijk onderwijs en goede jeugdzorg. Ondanks al deze hulp is niet elke ouder en niet elk kind in staat om gezinsproblemen de baas te blijven. Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) wijst de overheid aan als degene die ervoor moet zorgen dat kinderen die in de knel komen geholpen worden. (www.Raadvoordekinderbescherming.nl)

In Nederland is de minister van Justitie verantwoordelijk voor jeugdbescherming. De Raad voor de Kinderbescherming onderzoekt de situatie van het kind naar

noodzakelijke hulp. Een onafhankelijke rechter neemt beslissingen. De uitvoering daarvan is in handen van particuliere organisaties, zoals Stichting Bureau Jeugdzorg. (idem)

De Nederlandse wetgeving op het terrein van het familie- en jeugdrecht is gebaseerd op het uitgangspunt van ouderlijk gezag en daarop berustende verantwoordelijkheid van ouders voor een goede opvoeding van hun kinderen. Inbreuk daarop, door de overheid en gesanctioneerd door de rechter, wordt gezien als een inbreuk op rechten van ouders om zelf te bepalen hoe zij hun kinderen wensen op te voeden. Het IVRK stelt de rechten van het kind centraal en zegt dat de belangen van het kind “de eerste overweging” dienen te zijn voor een ieder, ook voor ouders en overheid. (idem)

2.1.3. De visie

Transparantie, samenwerking en expertise. Die begrippen geven de richting aan die de Raad wil volgen als het gaat om strategie en beleid, de inrichting en de cultuur van de organisatie. De basis daarvoor ligt in de missie van de Raad, in de positie die de Raad inneemt en in de toegevoegde waarde die de Raad kan leveren bij het beschermen van de rechten van kinderen. (www.Raadvoordekinderbescherming.nl)

2.1.4. Beschrijving van de organisatie

De Raad voor de Kinderbescherming bestaat uit 13 regio's (veelal provinciaal georiënteerd waaronder 22 locaties ressorteren). Er is één landelijk bureau. Dit landelijke bureau staat boven de regio's. Dit is het aanspreekpunt voor alle regio's en zet de grote lijnen van de organisatie uit waaronder:

- Beleid;
- Juridische zaken;
- Communicatie;
- Facilitaire zaken;
- Financiële administratie;
- ICT;
- KP&C;
- Personeel & Organisatie. (www.Raadvoordekinderbescherming.nl)

Elke locatie staat onder leiding van een regiodirecteur de heer J. Kleistra is de regiodirecteur van de Raad voor de Kinderbescherming Overijssel. Naast Zwolle valt ook de locatie Almelo onder verantwoordelijkheid van deze directeur.

De directeur communiceert voornamelijk met de teamleiders over wat er speelt binnen de regio. Er zijn drie soorten afdelingen in Zwolle; civiel, straf en de administratieve ondersteuning. (idem)

De Raad kent de volgende kerntaken:

- beschermingszaken;
- scheiding- & omgangszaken;
- asaa-zaken (adoptie, screening van asp. pleeggezinnen, afstammingsvragen en afstandszaken;
- basisonderzoeken straf;
- taakstraffen.

De eerste drie kerntaken behoren tot de civiele taken, de laatste twee tot de straftaken. (idem)

2.1.5. Werkwijze

2.1.5.1. Achtergrond van de BARO

Het basisonderzoek (BARO) wordt gebruikt als screeningsinstrument. Met de BARO wordt gescreend voor de voorlichtingsfunctie en de selectiefunctie die de Raad voor de Kinderbescherming heeft. In het kader van de voorlichtingsfunctie gaat het om het opsporen van gegevens waarvan bekend is dat deze een rol kunnen spelen bij de voorbereiding op, het plegen van of het betrokken raken bij een delict. Het doel hiervan is om in strafrechtelijke zin op grond van deze gegevens te kunnen adviseren aan de rechtbank. In het kader van de selectiefunctie van de BARO wordt gescreend op gegevens die aanwijzingen opleveren voor achterliggende stoornissen en op problemen in de leefsituatie van de jeugdige. (www.Raadvoordekinderbescherming.nl)

De BARO is een semigestructureerd interview. Gezien de diversiteit en complexiteit van de problematiek komt in het gestructureerde interview een breed pakket aan vragen en domeinen aan de orde. Dit voorkomt dat belangrijke informatie gemist wordt. Hiernaast moet het interview in een acceptabele tijd kunnen plaatsvinden. De indeling in de domeinen heeft te maken met al de risicofactoren, zoals die uit wetenschappelijk onderzoek naar voren komen. (idem)

Risicofactoren zijn onder andere:

- opgroeien in een éénoudergezin of stiefgezin;
- langdurige werkloosheid van ouder(s);
- geen identificatie met volwassenen;
- negatieve houding t.o.v. school. (idem)

2.1.5.2 Intake

Dit zijn de domeinen uit de BARO die aan bod komen:

- Delict: de jongere wordt uitgenodigd om zijn of haar eigen visie te geven. Van belang is dat het hier niet om waarheidsvinding gaat, maar om de beleving van de jongere zelf.
- Omgevingsfactoren:
 - de algemene gezinsomstandigheden;
 - de gezinsomstandigheden ten aanzien van opvoeding, geweld, alcohol, drugsgebruik, de omstandigheden in de buurt van het gezin;
 - Criminaliteit in het gezin en/of in de directe familie;
 - Invloed van de afkomst in zijn algemeenheid en/of transculturele problemen op de jongere of het gezin.
- Functioneren in het gezin: relatie van de jongere met de andere gezinsleden en de vaardigheden/competenties van de jongere.
- Functioneren op school: screenen van risicofactoren zowel voor een verhoogde kans op een criminele carrière als een achterliggende stoornis.
- Functioneren in de vrije tijd: vrijetijdsinvulling rekeninghoudend met de adolescentiefase.
- Gebruik/gokken: informeren naar de hoeveelheid van het gebruik.
- Gevoel: geïnternaliseerde problematiek

- Gedrag: geëxternaliseerd gedrag
- Ontwikkeling/voorgeschiedenis: vraagt naar informatie over de geboorte, de peuter,- kleuter- en latentieperiode. (www.Raadvoordekinderbescherming.nl)

Nadat de BARO in zijn geheel is afgenomen (in principe dus ook de informant) wordt door de Raadsonderzoeker een probleemanalyse uitgevoerd, door middel van een aantekeningenformulier en wegingsformulier. Per domein wordt verticaal aangegeven welke personen op het gebied van dat domein informatie verschaft hebben. De negen domeinen samen geven het totale beeld weer van de ondervraagde jongere. Per domein worden risicofactoren en beschermende factoren tegen elkaar afgewogen. (idem)

2.1.5.3. Het onderzoek

Een onderzoek door de Raad moet de situatie van het kind en zijn gezin duidelijk in kaart brengen. De Raad voert daarom gesprekken met mensen die bij het gezin betrokken zijn. Het onderzoek draait om de vraag wat in het belang of het beste is voor het kind. Tijdens een onderzoek probeert een medewerker van de Raad voor de Kinderbescherming, de Raadsonderzoeker, na te gaan of er problemen zijn die de ontwikkeling van het kind zo bedreigen dat daar wat aan gedaan moet worden. De Raadsonderzoeker wil daarom een zo goed mogelijk beeld krijgen van het kind en zijn omstandigheden. Hij let ook op de gezinssituatie en eventuele problemen van de gezinsleden. Het doel van het onderzoek is om de problemen te benoemen en oplossingen te bedenken. De Raadsonderzoeker houdt daarbij steeds in gedachten dat het zijn taak is om op te komen voor de rechten/belangen van de kinderen. (www.Raadvoordekinderbescherming.nl)

2.1.5.4. Het rapport

Een onderzoek wordt afgesloten met een rapport. Daarin beschrijft de Raadsonderzoeker de (gezins)situatie van het kind. Het advies van de Raad wordt hierin vermeld. Hij neemt informatie op die anderen hebben verstrekt. Verder geeft de raadsonderzoeker de mening van de ouders en het kind weer. Het rapport bevat een overzicht van de conclusies die de Raad uit het onderzoek heeft getrokken. Het rapport wordt meestal afgesloten met een advies. De raadsonderzoeker bespreekt het voorlopige rapport met het gezin, waarna zo nodig nog wijzigingen of opmerkingen aangebracht worden. Afhankelijk van het soort onderzoek stuurt de Raad het definitieve rapport naar de rechter, de officier van justitie of het Ministerie van Justitie. Behalve in adoptiezaken krijgt ook het gezin een exemplaar. (www.Raadvoordekinderbescherming.nl)

2.2 Strafadvis

2.2.1 Jeugdstrafrecht

Per 1 februari 2001 is de Wet Taakstraffen in werking getreden. De taakstraf is een hoofdstraf en kan worden opgelegd voor ieder strafbaar feit, waarvoor ook een gevangenisstraf gegeven kan worden. Een werkstraf mag niet langer dan 240 uur duren. De hoogte van de werkstraf is afhankelijk van het delict, leeftijd en aantal keren dat een persoon met de politie in aanraking is gekomen. Als de taakstraf niet goed wordt uitgevoerd of de jongere houdt zich niet aan afspraken, kan de taakstraf omgezet worden in een gevangenisstraf. Een taakstraf kan gecombineerd worden met een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van maximaal zes maanden. De combinatie van taakstraf en een geldboete is ook mogelijk. (www.Halt.nl)

Als de jongere nog niet de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt, valt hij/zij onder het jeugdstrafrecht. Het jeugdstrafrecht is milder dan het volwassenenstrafrecht. Soms kan een rechter bepalen dat de jongere toch onder het (volwassenen) strafrecht valt als hij 16 of 17 jaar is. De jongere moet dan wel iets misdaan hebben dat bij ernstige strafbare feiten hoort, of als hij zich "volwassen" gedragen zou hebben. Omgekeerd kan het ook: De jongere kan dus als 18-, 19- of 20-jarige onder het jeugdstrafrecht vallen. (idem)

Een jongere kan niet vervolgd worden als hij iets strafbaars heeft gedaan, wanneer hij ten tijde van het delict jonger was dan twaalf jaar. In sommige gevallen wordt het feit wel geregistreerd. Er kan ook een STOP-reactie worden gegeven door Bureau Halt. De STOP-reactie houdt in dat het kind een aantal leeropdrachten moet maken. De leeropdrachten hebben als thema normen en waarden en leren maken van keuzes. Het kind wordt begeleid bij het maken van de opdrachten. Het kan wel eens voorkomen dat het kind samen met de ouders een thuisopdracht moet maken. De STOP-reactie kan alleen ingezet worden als de ouders akkoord gaan met het traject. Dit alles gebeurt op vrijwillige basis. (idem)

2.2.2 Strafblad

Jongeren tussen de 12 en 18 jaar, die een strafbaar feit hebben gepleegd en hiervoor veroordeeld zijn, staan geregistreerd in de Justitiële Informatiedienst (JustID). Hier worden alle strafbare feiten geregistreerd en de afwikkeling ervan. Als de jongere een misdrijf (bijvoorbeeld vernieling of mishandeling) heeft gepleegd worden de gegevens na twintig jaar verwijderd. Bij een overtreding (bijv. fietsen zonder licht) gebeurt dat meestal na vijf jaar. Als de jongere een taakstraf of een gevangenisstraf opgelegd heeft gekregen, zal dit tien jaar geregistreerd blijven staan. Zedendelicten (aanranding of verkrachting) blijft altijd geregistreerd staan, net zoals levensmisdrijven (poging tot doodslag of moord). De feiten vervallen dus niet als de jongere de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt, maar blijven geregistreerd voor de duur afhankelijk van het delict. (Raad voor de Kinderbescherming, 2008a)

Er zijn een aantal mogelijke straffen die opgelegd kunnen worden middels het strafadvies van de Raadsonderzoeker, welke hieronder zullen worden toegelicht.

2.2.3 Taakstraffen

2.2.3.1 Taakstraf in de vorm van een werkstraf

De jongere die een werkstraf opgelegd krijgt moet de opgelegde uren aan arbeid gaan verrichten. Voorbeelden van werkstraffen zijn: schoonmaken in een ziekenhuis, het afwassen in de keuken van een verzorgingstehuis, parkeergarages vegen voor de gemeente of het verwijderen van graffiti. Hij moet zich houden aan de gemaakte afspraken die vooraf op papier zijn gezet en waarvoor de jongere een handtekening heeft moeten zetten. Indien de jongere zich niet aan de afspraken houdt, kan hij een gele kaart krijgen van de Taakstrafcoördinator. De jongere wordt van het project afgehaald wanneer hij twee keer een gele kaart heeft gekregen. Hij moet dan weer voor de rechter verschijnen om zich te verantwoorden. De jongere wordt vanzelfsprekend voor deze diensten niet betaald. (Raad voor de Kinderbescherming, 2007a)

2.2.3.2. Taakstraf in de vorm van een leerstraf

Bij een leerstraf moet de jongere een cursus gaan volgen. De jongere leert om te gaan met dingen waar hij/zij moeite mee heeft. Voorbeelden van leerstraffen zijn: hoe kan de jongere beter omgaan met alcohol of drugs, hoe kan de jongere beter omgaan met geld, hoe kan de jongere beter omgaan met afspraken. Het soort cursus is afhankelijk van wat de jongere nodig heeft aan kwaliteiten om niet in delictgedrag te vervallen. (Raad voor de Kinderbescherming, 2007a)

Een taakstraf heeft voor de jongere voordelen. Zo hoeft de jongere niet naar de gevangenis, maar kan hij gewoon thuis blijven wonen. De taakstraf moet uitgevoerd worden in zijn/haar vrije tijd. De jongere kan dus gewoon naar school en/of naar zijn/haar werk gaan. (idem)

Het is echter wel belangrijk dat de jongere zich houdt aan de vooraf gemaakte afspraken met de Coördinator taakstraffen. Zo moet de jongere zich altijd kunnen legitimeren, op tijd komen, zich gedragen, geen spullen van anderen vernielen en/of beschadigen etc. Als de jongere zich niet houdt aan de afspraken, wordt hij hierop aangesproken en krijgt hij een gele kaart van de Coördinator taakstraffen. Bij twee gele kaarten ontvang de jongere de rode kaart en dat betekent dat hij/zij de taakstraf niet goed heeft uitgevoerd. De taakstraf stopt op dat moment, en de jongere moet zich voor de rechter verantwoorden. (idem)

2.2.4 Jeugdreclassering

De Raad voor de Kinderbescherming kan ook naast een taakstraf, adviseren om Jeugdreclassering op te leggen. Wat Jeugdreclassering inhoudt wordt hieronder toegelicht.

De rechter kan Jeugdreclassering opleggen aan jongeren indien zij tussen de 12 en 18 jaar zijn en met de politie in aanraking zijn gekomen.

Het doel van de Jeugdreclassering is het stoppen en voorkomen van nieuw strafbaar gedrag. (Raad voor de Kinderbescherming, 2008b)

Naast het feit dat Jeugdreclassering verplicht zou kunnen worden is er ook de mogelijkheid tot meewerken op vrijwillige basis. De ouders en de jongere moeten dan wel gemotiveerd zijn om aan het traject mee te werken. (idem)

Als de rechter zijn vonnis heeft uitgesproken is de jongere verplicht om mee te werken. De begeleiding wordt uitgevoerd door een Jeugdreclasseerder van Bureau Jeugdzorg. De Jeugdreclasseerder bespreekt de leefsituatie, werk en vrije tijd en maakt afspraken met de jongere om dingen te verbeteren. De Jeugdreclasseerder helpt de jongere daarbij en houdt de afspraken in de gaten. De Jeugdreclasseerder kijkt samen met de jongere naar de consequenties van bepaald gedrag. De begeleiding bestaat verder uit gesprekken, ondersteuning bij het vinden van opleiding of werk en hulp bij het regelen van schadevergoeding, bij financiële problemen of een behandelprogramma door een psycholoog. De ouders, school en/of vrienden kunnen bij de begeleiding betrokken worden. (idem)

Bij de jeugdreclassering zijn er drie begeleidingsprogramma's, namelijk:

- Regulier programma;
- CRIEM;
- Harde kern. (idem)

2.2.4.1 Regulier programma

Het reguliere programma van de Jeugdreclassering duurt meestal tussen zes maanden en twee jaar. Er is bewust gekozen voor zo'n lange periode, om de jongere niet te laten vervallen in zijn oude levensstijl. In de eerste fase van het traject zal de Jeugdreclasseerder regelmatig nog tegen de jongere vertellen wat hij/zij wel en niet mag doen. Later in het traject zal de jongere steeds meer verantwoordelijkheid krijgen. De Jeugdreclasseerder zal zich op de achtergrond houden en de jongere steunen in het proces. De controle op de gemaakte afspraken blijft een belangrijk onderdeel van de begeleiding. (Raad voor de Kinderbescherming, 2008b)

2.2.4.2 CRIEM

CRIEM staat voor Criminaliteit in Relatie tot de Integratie van Etnische Minderheden en is er voor jongeren met een andere culturele achtergrond dan de Nederlandse. CRIEM wordt door de rechter opgelegd. De jongere is dan voor het eerst met de politie in aanraking gekomen. Het delict is in de meeste gevallen niet ernstig. CRIEM geeft de jongere de kans om een nieuwe start in het leven te maken zonder criminaliteit. Het is praktisch hulp, bijvoorbeeld het helpen zoeken naar een baan of de juiste opleiding. (Raad voor de Kinderbescherming, 2007b)

CRIEM begeleidt de drie maanden intensief bij het oplossen van problemen op verschillende leefgebieden. Zo wordt er uitvoerig met de jongere gekeken naar zijn/haar opleiding/school, werk, geld, relatie met de ouders/familie en de vriendengroep. De begeleider zal minimaal twee keer per week de jongere bezoeken. Dit is vrij intensief in vergelijking met andere vormen van Jeugdreclassering. Er is bewust gekozen voor drie maanden intensieve begeleiding, om beter aan te sluiten bij de jongere met een andere culturele achtergrond. (idem)

CRIEM vindt de contacten tussen de ouders en de jongere zeer belangrijk en essentieel voor de begeleiding. De Jeugdreclasseerder zal de ouders tips geven bij het opvoeden van de jongere naar de maatstaven van de Nederlandse maatschappij. Bijvoorbeeld door met de ouders tijdens klassenavonden mee naar school te gaan. Het kan ook voorkomen dat de Jeugdreclasseerder de ouders stimuleert om de Nederlandse taal te leren, zodat zij het leven van de jongere beter begrijpen en meer betrokken zijn bij het leven dat de jongere buiten leidt. (idem)

Nadat de termijn van drie maanden verstreken is, zal de Jeugdreclasseerder samen met de jongere de voorafgestelde doelen bekijken en evalueren. Het is belangrijk dat de doelen (bijna) zijn behaald en dat de jongere handvaten aangereikt krijgt om niet te vervallen in delictgedrag. Als dit allemaal zo is, dan wordt CRIEM vaak omgezet in het reguliere programma van de Jeugdreclassering. Dit programma is minder intensief. De duur van het reguliere programma is afhankelijk van de proeftijd. Mocht de Jeugdreclasseerder tot de conclusie komen dat de doelen onvoldoende zijn behaald, dan kan de rechter besluiten een andere maatregel op te leggen. Ook is het mogelijk dat CRIEM met drie maanden wordt verlengd. (idem)

2.2.4.2 Harde kern

Harde kern is bedoeld voor jongeren die ernstige delicten hebben gepleegd, waarvoor minimaal drie maanden gevangenisstraf kan worden opgelegd. Het zijn vaak jongeren die al langer bekend zijn bij de politie of jeugdhulpverlening. Daarnaast komt het vaak voor dat de jongere ook problemen heeft op school, thuis, werk en/of een verslaving heeft. De Jeugdreclassering begeleidt de jongere een half jaar streng. De Jeugdreclassering werkt hierin nauw samen met de politie en Justitie. (Raad voor de Kinderbescherming, 2007c)

De jongere kan alleen deelnemen aan het programma van Harde Kern, als de jongere gemotiveerd is en zich volledig wil inzetten. Daarnaast mag de jongere geen psychiatrische problemen hebben en er mag geen sprake zijn van ernstige verslavingsproblematiek. De omgeving van de jongere moet ook aan het traject willen meewerken. Bij de omgeving kan je denken aan de school, werk, ouders en de mensen in je omgeving. De Jeugdreclassering houdt voordat het traject wellicht kan starten een omgevingsonderzoek. In het geval dit een positieve uitkomst heeft, kan het traject Harde Kern starten. De jongere heeft zich te houden aan de afspraken. Indien de jongere zich hieraan niet houdt, kan alsnog een gevangenisstraf worden opgelegd. (idem)

De eerste drie maanden van het traject heeft de jongere weinig vrijheden. De jongere heeft huisarrest en er wordt een weekkaart gemaakt waarin staat waar je bent en wat je doet. De ouders, de wijkagent, de mentor, de werkgever, krijgen deze kaart ook en zij zullen de Jeugdreclassering direct bellen als de jongere zich niet aan de afspraken van de weekkaart houdt. Na drie maanden wordt bekeken of de jongere meer vrijheden heeft verdiend. (idem)

Het doel van een half jaar traject is dat de jongere zich niet schuldig heeft gemaakt aan het plegen van strafbare feit(en). De jongere heeft een duidelijke dagbesteding en heeft weer een toekomstvisie, zonder dat criminaliteit daarin een rol speelt. Meestal na het half jaar Harde Kern, zal de jongere nog anderhalf jaar het reguliere traject volgen, wat minder intensief zal zijn. (idem)

2.2.5 Tools4U

Tools4U is voor jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar, die één of meerdere delicten gepleegd hebben en bij wie sprake is van één of meerdere vaardigheidstekort(en) die delictgerelateerd zijn met een matig risico op recidive. De training richt zich op het gedrag dat tot het delict heeft geleid. (Raad voor de Kinderbescherming, 2009)

Jongeren die een of meerdere delicten gepleegd hebben, kunnen door middel van een korte training, sociale en cognitieve vaardigheden leren, die de kans op recidive in de toekomst verminderen. (idem)

Tijdens het kennismakingsgesprek tussen de jongere en ouders met de trainer en de Coördinator taakstraffen, worden afspraken gemaakt over de trainingsbijeenkomsten zelf, de vaardigheidstekort(en) en de betrokkenheid van de ouders bij de training. De eerste bijeenkomst staat in het teken van kennismaking en het maken van een weekkaart. De tweede bijeenkomst gaat over het delict. Vervolgens gaat de jongere samen met de trainer actief aan de slag met zijn persoonlijke vaardigheidstekort(en), aan de hand van de vastgestelde technieken. (idem)

2.2.6 Geldboete

Er is een mogelijkheid dat de jongere als strafmiddel een geldboete krijgt opgelegd. Een geldboete is mogelijk indien de jongere een eigen inkomen heeft. Als de jongere geen eigen inkomsten heeft zou dit kunnen betekenen, dat de ouders opdraaien voor de boete. Dat is natuurlijk niet de bedoeling. De jongere moet wel iets leren van zijn sanctie. De hoogte van de boete is afhankelijk van het delict en de leeftijd. (www.Raadvoordekinderbescherming.nl)

2.3 Strafbeleving

Met de term strafbeleving wordt bedoeld: de wijze waarop iemand zijn of haar straf ervaart, aanvaart en beleefd. Deze paragraaf geeft enkele factoren weer die de strafbeleving beïnvloeden. Er wordt een korte inleiding geschetst waarin de rol van culturele factoren bij de strafbeleving zichtbaar wordt. Uit literatuuronderzoek zal blijken welke verschillen er zijn tussen de strafbeleving van allochtone en autochtone jongeren. Hier wordt uitgebreid op teruggekomen in hoofdstuk vier.

2.3.1 Factoren die de strafbeleving beïnvloeden

De wijze waarop de jongere zijn opgelegde straf ervaart is afhankelijk van een aantal verschillende factoren, namelijk:

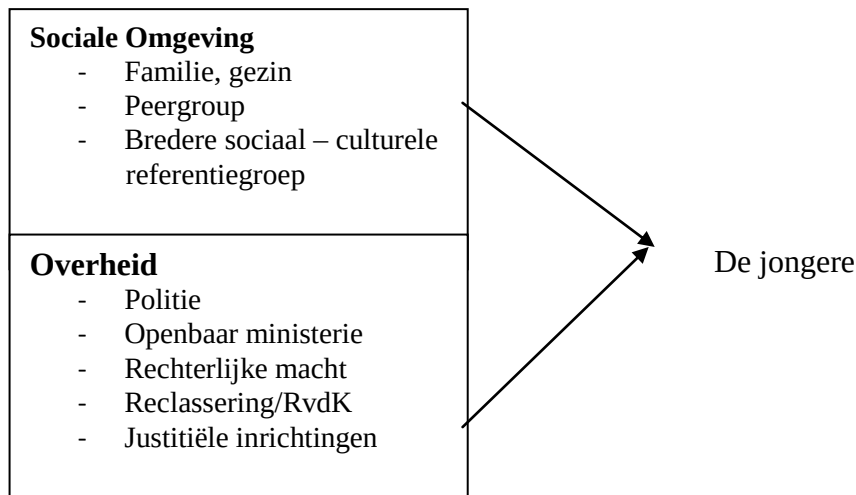
- Persoonlijke factoren en omstandigheden;
- Sociale- en omgevingsfactoren;
- Culturele factoren;
- Rol van instanties uit de strafketen. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

2.3.2 Persoonlijke factoren en omstandigheden

De persoonlijke kenmerken en omstandigheden beïnvloeden de jongeren waarop hij zijn straf ervaart. De manier en de mate waarin jongeren reflecteren op hun eigen gedrag, heeft te maken met de kenmerken: intelligentie, leeftijd, ontwikkeling- en opleidingsniveau. In het algemeen geldt, hoe meer de jongere ontwikkeld is, zal de mogelijkheden tot zelfreflectie toenemen. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

Als de jongere vaker met de politie en Justitie in aanraking is gekomen, zal hij zijn straf anders ervaren dan iemand die voor het eerst met hen in aanraking komt. De eerste keer dat de jongere met de politie of Justitie in aanraking komt, zal veel indruk op de jongere maken. Hierdoor zal hij zijn straf anders ervaren. (idem)

De strafbeleving van de jongere komt mede tot stand door middel van interactie met mensen uit diens sociale omgeving en vertegenwoordigers van de betrokken strafrechtelijke organisaties. (idem)

(idem)

De jongere lijkt zijn straf eerder te accepteren wanneer deze passend is bij het delict. Uit onderzoek is gebleken dat jongeren met een culturele achtergrond, de gepleegde delicten minder zwaar inschatten, dan de rechter. Dat houdt in dat de jongere zich al snel te zwaar gestraft voelt. Daarbij speelt ook de tijdsduur tussen het delict en de straf een rol in het geheel. Jongeren ervaren hun straf zinniger als deze snel aansluit op het delict. Indien er veel tijd tussen zit, zien zij het nut er niet meer van in. (idem)

2.3.3 Sociale omgevingsfactoren

De jongere accepteert zijn opgelegde straf eerder, wanneer zijn ouders ook achter de straf staan. Uit literatuuronderzoek blijkt ook dat de rol van de ouders van belang is naarmate de leeftijd van jongere lager is. De beleving van de jongere en de aanvaarding van zijn mogelijke straf, worden mede beïnvloed door zijn sociale omgeving en door zijn familie en vrienden. Aan hen mening wordt veel waarde gehecht. Dit zie je voornamelijk bij allochtonen jongeren. Zij hebben een sterke band met familie en vrienden. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

2.3.4 Culturele factoren

Er is een groot verschil tussen autochtone en allochtone jongeren. Jongeren met een andere culturele achtergrond zijn meestal anders opgevoed. Loyaliteit speelt een grote rol in het leven van de allochtone jongere. De jongere hecht veel waarde aan familie en vrienden. Zij hebben sterk het wij-gevoel. Dat houdt in dat ze zich sterk identificeren met elkaar en een sterk groepsgevoel hebben. Men zal bijvoorbeeld voor elkaar opkomen wanneer één van de groepsleden onjuist bejegend wordt. Dit soort verschijnselen zie je voornamelijk bij allochtonen gezinnen die onvoldoende geïntegreerd zijn in de Nederlandse maatschappij. De ouders spreken onvoldoende Nederlands en hun sociale netwerk is zeer beperkt. De ouders hebben vaak weinig zicht op de activiteiten van hun kinderen in hun vrije tijd. Ook de prestaties op school en/of werk zijn vaak onduidelijk voor de ouders. Bij ouders die beter geïntegreerd zijn, speelt dit soort problematiek zich minder vaak af. De ouders hebben voldoende kennis van de Nederlandse taal en kunnen zich verstaanbaar maken op bijvoorbeeld ouderavonden op school. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

De Nederlandse samenleving is individualistisch en kent een schuldcultuur. Dit houdt in dat als jongeren zich niet aan de regels houden, zij zich over het algemeen schuldig

voelen. Een jongere die zich schuldig maakt aan delictgedrag, zal zich in de meeste gevallen toch schuldig voelen. De opvoeding van de allochtone jongeren is eerder gebaseerd op de schaamtecultuur. Dat houdt in dat wanneer de jongere wordt opgepakt voor het plegen van een strafbaar feit, zijn familie zich schaamt ten opzichte van de buitenwereld. De familie wordt als het ware in diskrediet gebracht. De jongere is zich hier van bewust en zal proberen bij het plegen van strafbare feiten om zelf buiten schot te blijven. In de meeste gevallen ervaart de jongere het als zeer ernstig, wanneer zijn familie in diskrediet wordt gebracht. Dergelijke verschillen in cultuur kunnen doorwerken in de beleving van de straf van de jongeren. (idem)

Hoofdstuk 3 Methode van onderzoek

3.1 Beschrijving en verantwoording opzet en uitvoering van het onderzoek.

De keuze voor de onderzoeksrichting heeft invloed op de manier waarop dit onderzoek is uitgevoerd. In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de opzet en fasering, die stap voor stap is uitgevoerd. Er wordt verantwoord waarom gekozen is voor verschillende methoden om gegevens te verzamelen. Via dit hoofdstuk is het onderzoek te herhalen en zijn de gemaakte keuzes controleerbaar.

In paragraaf 3.2 worden de kenmerken van de onderzoeksgroep en wijze van selectie beschreven. In paragraaf 3.3 volgt een beschrijving en motivering van het type onderzoek dat is gekozen en van de methoden van dataverzameling. In paragraaf 3.4 wordt een toelichting gegeven hoe de begrippen uit de probleemstelling uitgewerkt zijn tot meetbare eenheden. In paragraaf 3.5 staat een beschrijving van de uitvoering van de dataverzameling en verloop veldwerk. In paragraaf 3.6 wordt een toelichting gegeven over de betrouwbaarheid en validiteit van dit onderzoek. Tot slot wordt in paragraaf 3.7 beschreven hoe de verzamelde gegevens geanalyseerd zijn.

3.2 Populatie en steekproef

3.2.1 Populatie: beschrijving (kenmerken) van de onderzoeksgroep (populatie)

De onderzoekseenheden van het onderzoek zijn de medewerkers van de Raad. Dit is de groep waar uitspraken over gedaan worden. De eenheden bepalen je keuze van de personen die je gaat interviewen. (Baarda, de Goede en Teunissen, 2005: 41) De personen die geïnterviewd zijn, de eenheidsbegrippen, zijn: één Gedragsdeskundige, één Teamleider en acht Raadsonderzoekers. Dit zijn de individuen waarover uitspraken gedaan worden. Deze individuen worden in de loop van het onderzoek ook wel respondenten genoemd. (idem) Een respondent wordt benaderd om informatie over zichzelf te geven. (idem: 140) Na overleg met de opdrachtgever zijn we tot deze drie disciplines gekomen. Zij kunnen ons de meeste informatie verschaffen om de deelvraag te beantwoorden.

Om een beschrijving te geven wat de kenmerken van de respondenten zijn wordt hieronder aangegeven wat hun context is. (idem)

Wie zijn ze:

De geïnterviewden zijn onder te verdelen in acht Raadsonderzoekers, één Teamleider en één Gedragsdeskundige.

Wat doen ze:

Raadsonderzoeker: Voert gesprekken met ouders en kinderen. De ouders komen met de Raad in aanraking omdat ze melding hebben gekregen van de politie dat hun kind verdacht wordt van een strafbaar feit. De Raadsonderzoeker voert het gesprek aan de hand van de BARO. Daarnaast heeft hij contact met een informant (school of werk) en na afloop van de gesprekken maakt hij een rapport op en formuleert een strafadvies. De Raadsonderzoeker voert dus gesprekken met de ouders en jongere, heeft contact met informanten en formuleert een strafadvies.

Teamleider: Fungeert als leidinggevende van de Raadsonderzoekers en is eerste aanspreekpunt bij vragen en problemen. De Teamleider coördineert, in het bijzonder rondom zijn groep Raadsonderzoekers.

Gedragsdeskundige: Wordt door de Raadsonderzoekers aangesproken en gevraagd naar de theorie qua gedrag en dergelijke. Als een Raadsonderzoeker iets niet weet wat te maken zou kunnen hebben met ontwikkeling, dan gaat hij naar de Gedragsdeskundige voor advies. De Gedragsdeskundige is deskundige op het gebied van gedrag en ontwikkeling. De Raadsonderzoeker kan zo een ander beeld krijgen van de situatie.

Waar bevinden ze zich:

De respondenten zijn werkzaam bij de Raad voor de Kinderbescherming te Zwolle. (idem)

3.2.2 Steekproef: wijze van selectie

In de regel wordt er bij kwalitatief onderzoek vooral gebruik gemaakt van (theoretisch) gerichte steekproeven, vervolgens van niet-gerichte selecte steekproeven en ten slotte van niet-gerichte aselechte steekproeven. (Baarda, de Goede en Teunissen, 2005: 155) Dit is ook de werkwijze die in dit onderzoek is aangehouden. Hieronder volg een toelichting.

Vaak wordt de keuze van de eenheden bij kwalitatief onderzoek gebaseerd op theoretische overwegingen. We spreken van een theoriegerichte selectie. Er wordt daarbij gericht toegewerkt naar een 'bepaalde' samenstelling van de onderzoeksgroep. (idem: 154) De samenstelling in dit onderzoek bestaat uit acht Raadsonderzoekers, één Teamleider en één Gedragsdeskundige.

Wat betreft beredenerende, gerichte steekproef op theoretische overweging is hier sprake van type gevallen met een minimum aan variatie. De eenheden verschillen van elkaar qua functie maar ze bezitten kenmerken om een belangrijke rol te spelen in het geven van hun mening over verschillende culturele achtergronden. (idem)

Bij de keuze welke Teamleider, Gedragsdeskundige en Raadsonderzoekers geïnterviewd werden, was er sprake van niet gerichte selectie van onderzoekseenheden welke Aselect van aard was. Er is voor niet gerichte selectie gekozen aangezien het een kenmerk is van kwalitatief survey onderzoek. (idem)

We spreken van een 'aselecte steekproef' als de onderzoekseenheden uit een afgebakende populatie dezelfde kans, of in ieder geval een voorspelbare kans hebben, om in de steekproef terecht te komen. (idem: 141)

In dit onderzoek is gebruik gemaakt van een vorm van 'enkelvoudig aselechte steekproef'. Bij de Raad zijn onwillekeurig Raadsonderzoekers, een Teamleider en een Gedragsdeskundige, aangesproken of ze wilden deelnemen aan dit onderzoek. (idem)

Van tevoren was onbekend hoeveel respondenten geïnterviewd moesten worden, om een concreet beeld te krijgen van de kennis van de medewerkers over strafbeleving bij allochtone jongeren. Er zijn interviews afgenomen totdat er sprake was inhoudelijke verzadiging ofwel saturatie. (idem) Er kwam geen nieuwe informatie meer en de deelvraag kon worden beschreven.

3.3 Dataverzamelmethode

Hieronder volgt een beschrijving en motivering van het type onderzoek dat is gekozen, het onderzoeksontwerp en van de methoden van dataverzameling.

3.3.1 Onderzoekstype

In dit onderzoek is beschrijvend onderzoek gedaan. De keuze voor beschrijvend onderzoek is zodat er een overzicht gemaakt kon worden van meningen van de respondenten. Middels veldonderzoek is onderzocht, in welke mate medewerkers van de Raad bij de strafadvisering rekening houden met de strafbeleving van de allochtone jongere. Er is een overzicht gemaakt hoe de medewerkers hierover dachten en wat hun werkwijze is. Het gaat om de beschrijving en inventarisatie van gevoelens, belevingen en ervaringen van een persoon of groep van personen (Baarda, de Goede en Teunissen, 2005: 94)

Voorafgaand is middels literatuuronderzoek gedeeltelijk het verband tussen strafbeleving en cultuur onderzocht. Deze informatie hadden we vooraf nodig om dit af te zetten tegen de uitkomsten van het veldonderzoek.

3.3.2 Onderzoeksontwerp

Het onderzoeksontwerp is kwalitatief survey-onderzoek. Je beschrijft met een survey opvattingen, betekenissen, die mensen aan iets of iemand toekennen en gedragingen van personen of groepen onder zo natuurlijk mogelijke omstandigheden. (Baarda, de Goede en Teunissen, 2005: 125) Doel van het kwalitatieve survey is in eerste instantie vooral het beschrijven van je onderzoeksverschijnselen. Wanneer je interviewt zijn de vragen meestal open of weinig gestandaardiseerd geformuleerd, en ze worden met kwalitatieve analysetechnieken geanalyseerd. (idem: 128)

Je kunt zo de aard van bestaande opvattingen of gedragingen van personen en groepen beschrijven en inventariseren. Je kunt verder de diversiteit (overeenkomsten, verschillen) aan ideeën van betrokkenen over een onderwerp beschrijven en de betekenissen die ze eraan toekennen, en ook de reikwijdte nagaan van bestaande opvattingen en ideeën. Bij welke personen en groepen komen ze voor, in welke situaties en onder welke omstandigheden? (idem: 126)

Een kenmerk van het kwalitatief survey is dat er ruimte is voor nieuwe, onverwachte informatie. Tijdens de interviews zijn er open vragen gesteld en is er veel doorgevraagd. Het gesprek kon alle kanten opgaan. Voorafgaand is een topiclijst opgesteld zodat enkele onderwerpen in ieder geval aan bod kwamen. Het is belangrijk hun vertrouwen te winnen en ze zelf te laten verwoorden - door exploratie en reflectie - welke ideeën en gevoelens zij daarover hebben, en ook welke betekenissen ze toekennen aan bepaalde gebeurtenissen en situaties. (idem: 127)

Behalve voor inventarisaties en overzichten van opvattingen, meningen en gedragingen in het heden, is het survey ook geschikt om ideeën over, ervaringen met en reflecties op gebeurtenissen in het verleden en (bij anticipatie) in de toekomst te beschrijven. (idem: 127)

3.3.3 Dataverzameling

De keuze voor de dataverzamelmethode moet vooral gestuurd worden door je onderzoeksvraag en de begrippen die daar in voorkomen. (Baarda, de Goede en Teunissen, 2005: 188) In dit onderzoek is er sprake van kwalitatief onderzoek en daarbij wordt gebruik gemaakt van literatuuronderzoek en interviews. Hieronder worden deze drie begrippen toegelicht.

3.3.3.1 Kwalitatief onderzoek

De onderzoeksgegevens zijn verzameld middels directe waarneming. De interviews zijn persoonlijk afgenomen waarbij getracht is om ons als interviewer te verplaatsen in de huid van de respondent. Er is, voor zover mogelijk was bij deze interviews, onderzoek gedaan onder alledaagse omstandigheden. Dit is gedaan door de interviews bij de Raad af te nemen in het kantoor of directe omgeving van de respondent. Soms moest er een gespreksruimte gereserveerd worden, waardoor er een situatie gecreëerd werd. Er is geprobeerd de onderzoekssituatie niet te verstoren door het interview zo open mogelijk te houden. Er is doorgevraagd, daar waar de respondent mocht praten en de richting van gesprek leidde. Er is getracht niet op te vallen en zo onopvallend mogelijk mee te doen. Als kwalitatief onderzoeker doe je onderzoek onder alledaagse omstandigheden en creëer je het liefst geen specifieke onderzoeksomstandigheden. Dit was voor dit onderzoek nodig, door een gespreksruimte te reserveren, omdat dit onderwerp niet te observeren was. Daarnaast is een kenmerk van het onderzoek, dat het holistisch is. Via open interviews is nagegaan hoe de werkwijze van de medewerkers van de Raad is en daarnaast is literatuuronderzoek naar de strafbeleving van allochtonen gedaan. (Baarda, de Goede en Teunissen, 2005)

3.3.3.2 Literatuuronderzoek

Door eerst literatuuronderzoek, deelvraag 1, grotendeels te beantwoorden zijn we tot nieuwe inzichten over het onderwerp gekomen. Er is bewust gekozen om de vraag niet voorafgaand aan de interviews te beantwoorden, zodat we ons bij de interviews niet door de literatuur lieten leiden. Kenmerkend voor kwalitatief onderzoek is dat je niet eerst alle beoogde gegevens verzamelt en daarna analyseert. Dataverzameling en data-analyse zijn namelijk geïntegreerd en wisselen elkaar af als schering en inslag. (Baarda, de Goede en Teunissen, 2005: 170) Vervolgens hebben we ons verdiept in het veldonderzoek. Deelvraag 2, hebben medewerkers van de Raad kennis over hoe straffen beleefd worden door allochtone jongeren?

We hebben literatuuronderzoek gedaan om enkele begrippen vast te stellen en om te onderzoeken of er een verband is tussen strafbeleving en cultuur.

3.3.3.3 Interviews

Nadat een begin gemaakt was met het literatuuronderzoek, is er een start gemaakt met de voorbereidingen voor het interview. Interviewen leent zich vooral voor het achterhalen van meningen, attitudes, kennis en gevoelens. (Baarda, de Goede en Teunissen, 2005: 191) Er zijn twee proefinterviews afgenomen. Dit leidde tot oefening van de interviewvaardigheden van de interviewer evenals het kunnen samenstellen van een topiclijst. De interviews waren open waarbij veel is doorgevraagd. Dit onderzoek draait om psychologische fenomenen en processen, die zich in de psyche van de

respondenten zijn te lokaliseren. De meest betrouwbare manier om erachter te komen wat die fenomenen en processen zijn, is door er naar te vragen. (idem)

Er is gekozen voor een open interview welke individueel is afgenomen. De interviews hebben het karakter van een topicinterview en zijn mondeling, face-to-face afgenomen. (idem)

In dit onderzoek is er sprake van multimethode- of een methodische triangulatie-aanpak. Er worden verschillende dataverzamelmethodeën zinvol gecombineerd, namelijk: literatuuronderzoek, veldonderzoek en het afzetten van het literatuur- en veldonderzoek tegen elkaar. (idem)

Daarnaast is er sprake van data-triangulatie. Bij het afnemen van de interviews is gebruik gemaakt van verschillende databronnen, namelijk: de Teamleider, de Gedragsdeskundige en de Raadsmedewerkers. (idem)

3.4 Meetinstrumenten

De meetinstrumenten geven aan hoe de begrippen uit de probleemstelling verwerkt zijn tot meetbare eenheden. Hieronder wordt weergegeven hoe het literatuuronderzoek en het interview tot stand zijn gekomen.

3.4.1 Literatuuronderzoek

Er is literatuuronderzoek gedaan om enkele begrippen vast te stellen en om te onderzoeken of er een verband is tussen strafbeleving en cultuur. De literatuur is tot stand gekomen na een selectie te hebben gemaakt uit verschillende boeken, relevant voor dit onderzoek, gericht op de strafbeleving van Turken en Antillianen. Deze twee culturen komen naast de autochtone het meeste voor bij de Raad voor de Kinderbescherming Zwolle. (Raad voor de Kinderbescherming)

3.4.2. Interviews

Het interview heeft zich gevormd op basis van het boek ‘Basisboek Kwalitatief Onderzoek’. Na de keuze voor beschrijvend onderzoek, was de keuze voor een kwalitatief survey onderzoek het meest passend. Een kenmerk van het kwalitatief survey onderzoek, is het houden van open interviews waarbij je open staat voor nieuwe, onverwachte informatie. Voordat de interviews werden afgenomen, zijn twee proefinterviews gehouden, zodat de gespreksvaardigheden getest konden en worden gekeken welke kant het gesprek op ging. Door middel van het open interview, waarbij doorvragen centraal staat, kan een antwoord geformuleerd worden op de vraag, in welke mate, medewerkers van de Raad, kennis hebben hoe straffen beleefd worden door allochtone jongeren.

3.5 Uitvoering van de dataverzameling/verloop veldwerk:

3.5.1 Literatuuronderzoek

Voor het onderzoek is naar literatuur gezocht middels internet en de bibliotheek van de Raad. Het moest een beeld en inzichten geven over de strafbeleving van Turkse en Antilliaanse jongeren. Het rapport ‘Allochtonen en Strafbeleving’ is veelvuldig gebruikt omdat het perfect aansloot bij het beantwoorden van de deelvraag. Dit rapport

is door het Ministerie van Justitie uitgegeven in augustus 1999, in het kader van Preventie, Jeugd en Sanctiebeleid. Daarnaast is veelvuldig gebruik gemaakt van informatie die vermeld stond op de website van de Raad voor de Kinderbescherming en HALT. Tot slot is er gebruik gemaakt van brochures die de Raad verstrekt aan cliënten en geïnteresseerden.

3.5.2. Interviews

Één week van tevoren zijn er afspraken gemaakt met de medewerkers van de Raad voor het afnemen van de interviews. De Teamleider, Gedragsdeskundige en acht Raadsonderzoekers zijn onwillekeurig benaderd voor deelname aan dit onderzoek. De opzet was om ongeveer tien mensen te interviewen zodat er een compleet beeld zou ontstaan van de werkwijze bij de Raad. Na de tien interviews was er sprake van saturatie en was het niet nodig meer interviews af te nemen. Er zijn twee Teamleiders en twee Gedragsdeskundigen werkzaam bij de Raad voor de Kinderbescherming Zwolle. Er is van beide functies één persoon gekozen om hun mening te geven. De keuze voor acht Raadsonderzoekers is voortgekomen uit het gegeven dat er ongeveer veertig Raadsonderzoekers werkzaam zijn bij de Raad voor de Kinderbescherming Zwolle. De acht staan voor één-vijfde deel van het totaal en zijn representatief voor de groep. De interviews vonden plaats bij de Raad zodat de respondenten geen reistijd hebben. Het interview werd afgenomen in hun kantoor of in een gereserveerde locatie waar het gesprek, zonder gestoord te worden, gevoerd kon worden. Er is gebruik gemaakt van een dictafoon (opnameapparaat) en een laptop. Ieder interview is volledig uitgetypt en geanalyseerd. Het interview duurde zolang als het gesprek op gang bleef, variërend van een klein half uur tot een klein uur. Er werd gestart met een open onderzoeksvraag en de respondent is aan het woord gelaten.

3.6 Betrouwbaarheid en validiteit

Hieronder volgt een uitleg over de begrippen betrouwbaarheid en validiteit. Per begrip is aangegeven welke problemen er tijdens het onderzoek geweest zijn die de validiteit en/of de betrouwbaarheid van het onderzoek hebben beïnvloed en hoe die problemen zijn opgelost.

3.6.1. Betrouwbaarheid

In klassieke zin wordt betrouwbaarheid gedefinieerd als de mate waarin metingen onafhankelijk zijn van toeval. (Baarda, de Goede en Teunissen, 2005: 193) Toch geldt ook voor kwalitatief onderzoek dat duidelijk moet zijn waar je onderzoeksconclusies op gebaseerd zijn. Ze moeten controleerbaar en inzichtelijk zijn. (idem: 193) De keuze voor de locatie en respondent zijn in de voorgaande paragraaf al aan de orde gekomen. De instrumenten die zijn gebruikt om het veldonderzoek controleerbaar en inzichtelijk te maken zijn een topiclijst, laptop en een dictafoon. Middels de topiclijst is ervoor gezorgd dat in ieder interview vaste onderwerpen aan bod kwamen, ongeacht welke antwoorden er kwamen. De laptop werd gebruikt om de belangrijkste gegevens direct weer te geven. Na afloop is het bandje van de dictafoon afgeluisterd, om vervolgens het interview volledig uit te typen en te analyseren. Naast deze instrumenten zijn we zelf als interviewers een belangrijk instrument. Er is onderling feedback gegeven door middel van coaching bij de interviews. Ook het afluisteren van de dictafoon gaf een beeld van de werkwijze en maakte attent op valkuilen.

In dit onderzoek hebben we ook gebruik gemaakt van peer-debriefing. De docentbegeleider van Windesheim en onze praktijkbegeleider bij de Raad hebben regelmatig meegekeken met de invulling, en meegelezen met de inhoud van het onderzoek. (idem) Er is ook sprake van een sterke intra-interviewer- of intra-observatorbetrouwbaarheid. De gegevens uit het literatuur- en veldonderzoek zijn meerdere malen opnieuw bekeken en opnieuw geanalyseerd. Doel hiervan was om tot betrouwbare onderzoeksgegevens te komen. (idem) Tijdens het onderzoek zijn regelmatig veldnotities gemaakt. Deze veldnotities hielpen herinneren aan de onderbouwing van uitspraken, ideeën over aanbevelingen en totstandkoming van literatuur. De veldnotities zijn voornamelijk gemaakt tijdens gesprekken met de begeleiding en de (proef)interviews. (idem)

3.6.2. Validiteit

Validiteit heeft te maken met de juistheid van de onderzoeksbevindingen. Het gaat daarbij om de vraag in hoeverre de onderzoeksbevindingen een goede weergave vormen van datgene wat zich feitelijk in de praktijk afspeelt. (Baarda, de Goede en Teunissen, 2005: 197) Naast validiteit wordt in dit onderzoek ook wel gebruik gemaakt van het woord geldigheid.

Er zijn enkele bedreigingen voor de validiteit bij kwalitatief onderzoek. (idem: woord vooraf) Er is rekening gehouden met deze bedreigingen en er is hieronder een selectie gemaakt welke bedreigingen voor dit onderzoek van toepassing waren.

De kans dat deze factoren daadwerkelijk de geldigheid van een onderzoek vertekenen is kleiner, wanneer je:

- *gebruik maakt van verschillende databronnen (interviews, observaties, documenten);*
- *regelmatig met collega's overleg voert over het onderzoek, in het bijzonder over de interpretaties van de gegevens om blinde vlekken bij jezelf te kunnen signaleren;*
- *de uiteindelijke resultaten voorlegt aan de betrokkenen in het veld, om na te gaan of zij zich daarin 'herkennen' en zich recht voelen gedaan (idem: woord vooraf)*

Aangezien observeren niet mogelijk was bij dit onderzoek is gebruik gemaakt van drie databronnen; het afnemen van interviews, het bestuderen van velddocumenten en literatuur. Naast uitgebreid overleg tussen de onderzoekers zelf, zijn regelmatig de onderzoeksgegevens ter beoordeling voorgelegd aan de docentbegeleider en praktijkbegeleider. De onderzoeksresultaten zullen middels een presentatie aan de respondenten worden voorgelegd. Zodoende kan beoordeeld worden of de gegevens correct verwerkt zijn. (idem)

Daarnaast zijn er drie vormen van geldigheid; interne geldigheid, externe geldigheid en instrumentele of dataverzamelingsgeldigheid. Hieronder zal per onderdeel een toelichting worden gegeven en worden weergegeven hoe aan deze geldigheid wordt voldaan. (idem)

3.6.2.1 Interne geldigheid

Zoals gezegd hangt de interne geldigheid samen met de keuze van je onderzoeksopzet: welke onderzoeksopzet is het meest geschikt om een geldig antwoord te vinden op mijn

onderzoeksvraag? (Baarda, de Goede en Teunissen, 2005: 198) De keuze voor een kwalitatief survey onderzoek is tot stand gekomen aangezien dit type het beste aansluit bij de onderzoeksvraag. Met deze keuze wordt voldaan aan de interne geldigheid.

3.6.2.2 Externe geldigheid

De onderzoekssituatie is beschreven vanuit het gezichtspunt van de betrokkenen. We hebben ons verdiept in hun psyche en hun mening naar voren laten komen als resultaat uit de interviews. Daarnaast zijn de conclusies te generaliseren. De respondenten stonden voor de algemene mening van Raadsmedewerkers. Ondanks dat zij niet ondervraagd zijn is de mening overdraagbaar, ook wel inhoudelijke generalisatie genoemd. (Baarda, de Goede en Teunissen, 2005)

3.6.2.3 Instrumentele of dataverzamelingsgeldigheid

Er is in dit onderzoek gebruik gemaakt van peer-debriefing omdat de onderzoeksbevindingen aan de begeleiders zijn voorgelegd zodat de richting van het onderzoek de juiste was. Daarnaast is gebruik gemaakt van member-checking door de resultaten uit de interviews voor te leggen aan de respondenten, om te zien of ze zich erin konden herkennen. (Baarda, de Goede en Teunissen, 2005)

3.7 Analysemethoden

Het literatuurhoofdstuk is gelabeld op basis van ‘‘strafbeleving bij Turkse jongeren’’ en ‘‘strafbeleving bij Antilliaanse jongeren’’. Deze keuze is tot stand gekomen omdat deze culturen naast de autochtone het meest bij de Raad voorkomen. Dit zijn ook de hoofdcategorieën. Per hoofdcategorie zijn enkele subcategorieën tot stand gekomen. Deze subcategorieën geven de belangrijkste pijlers onder de strafbeleving van de allochtone doelgroep weer.

Het veldonderzoek nam meer analyse in beslag. De mondelinge interviews zijn volledig uitgetypt waarna het schrappen van de niet-relevante tekst plaatsvond. Vervolgens viel de keuze van de analyse-eenheid op fragmenten, waarna de tekst opgesplitst werd. De interviews zijn gelabeld op meerdere fragmenten. Ieder fragment of hoofdcategorie geeft de globale zienswijze van de respondenten over een bepaalde classificatie weer. De hoofdcategorieën zijn gesplitst in verschillende subcategorieën. Deze subcategorieën geven weer onder welke classificatie de antwoorden van de respondenten vielen.

Hoofdstuk 4 Resultaten van het Literatuuronderzoek

In dit hoofdstuk zal de strafbeleving beschreven worden van twee culturen die het vaakst in aanraking komen met de Raad voor de Kinderbescherming te Zwolle. De twee culturen die het vaakst voorkomen zijn: de Antilliaanse en de Turkse jongeren. Dit hoofdstuk heeft geleid tot de beantwoording van de eerste deelvraag. De conclusie die getrokken kan worden is weergegeven in hoofdstuk zeven.

4.1 Strafbeleving bij Antilliaanse jongeren

De laatste jaren zijn er veel Antilliaanse jongeren naar Nederland gekomen. Een gedeelte van deze groep is laag opgeleid. Daarnaast is er sprake van werkeloosheid en kan er sprake zijn van drugs- en/of een alcoholverslaving. De Antilliaanse jongeren komen met veel goede intenties en ideeën naar Nederland, maar vaak loopt dit uit op een teleurstelling. De Antilliaanse jongeren kiezen hun vrienden uit de zelfde gemeenschap en hebben weinig contact met mensen van andere culturen. Dit beperkt hen in de integratie en het isoleert hen van de Nederlandse samenleving. Een groot aantal van hen beheerst de Nederlandse taal onvoldoende waardoor integratie haast onmogelijk wordt. Daarnaast komen Antilliaanse jongeren verhoudingsgewijs vaker met de politie in aanraking op verdenking van zwaardere misdrijven, zoals diefstal met geweld. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

4.1.1 Sociale controle

Op de Antillen is sprake van veel sociale controle. Hier in Nederland heeft de Antilliaanse jongere een zeer beperkt sociaal netwerk, waardoor enige sociale controle minimaal is. Dit geeft de Antilliaanse jongeren verwarring. Het contrast is enorm en dat maakt hen wisselvallig. Daarnaast komt het ook regelmatig voor. Dat er geen sprake is van een rolmodel binnen het gezin. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

4.1.2 Weinig perspectief

De Antilliaanse jongeren lijken weinig waarde te hechten aan een taakstraf. Ze zien deze straf niet als een oplossing, omdat wanneer ze het hebben afgerond weinig handvaten hebben voor de toekomst. Ze zien weinig perspectief. Ook het vast zitten in de gevangenis lijkt voor hen zinloos en biedt geen oplossing. Als ze vrijkomen dan staan ze wederom met lege handen en hebben ze niks om op terug te vallen. Dit is vaak voor hen weer aanleiding om delicten te plegen, om enigszins aan geld te komen voor levensonderhoud. Antilliaanse jongeren willen graag een straf zien die hen perspectief biedt, zoals begeleiding bij het zoeken van een baan, huis, een eigen inkomen of een taalcursus. Dit helpt hen handvaten aan te reiken voor een betere toekomst. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

Een 17-jarige Antilliaanse gedetineerde vertelt:

“ De meeste jongens komen in de problemen omdat ze geen onderwijs en werk hebben. De mensen die straf geven, moeten regelen dat jongens een daginvulling krijgen. In de gevangenis kun je weinig leren, vastzitten is tijdverlies, de meesten willen een opleiding, wat heb je na twee jaar zitten? Geen werk, geen opleiding, je hebt geen inkomen, niets te doen, dan ga je toch weer in de problemen komen. De rechter moet kijken naar je verleden. Ze moeten je helpen zodat je een beter leven kan hebben in de toekomst, nu nemen ze alleen je vrijheid weg.” (idem)

4.1.3 Specifieke factoren

Om meer te weten te komen over de manier waarop Antilliaanse jongeren hun straf beleven is het van belang om meer te weten te komen over de opvoedingsstijl. De opvoedingsstijl bij Antillianen is over het algemeen autoritair. De opvoeding is op discipline gericht. Antilliaanse gezinnen bestaan vaak alleen uit de moeder met de kinderen. De vader is meestal niet betrokken bij de opvoeding. De moeder eist van haar kinderen dat zij respect hebben voor haar. Antilliaanse jongeren die een straf krijgen opgelegd van de rechter, ervaren deze straf als zwaar omdat zij hun moeder hiermee teleurstellen. De Antilliaanse jongeren proberen hun criminele activiteiten voor de moeder verborgen te houden om haar niet te kwetsen. Wanneer de jongere in aanraking is gekomen met de politie, is dit meestal een schok voor de moeder omdat zij dit niet zag aankomen. Antilliaanse jongeren zijn terughoudend met het bekennen van schuld. Dit doen ze om hun moeder niet teleur te stellen. Ze blijven ontkennen dat ze er iets mee te maken hebben, ook al wijzen de bewijzen anders uit. Ze leggen de schuld als het ware buiten zichzelf, zodat ze zich niet hoeven schamen of te verantwoorden. Als wel uitkomt dat ze zich schuldig hebben gemaakt aan criminele feiten, leggen ze de schuld bij iemand anders neer en manoeuvreren ze zichzelf in de slachtoffer rol. Een belangrijk onderdeel van een straf zou kunnen zijn, dat de Antilliaanse jongeren duidelijk gemaakt wordt, dat hij wel zelf verantwoordelijk is voor zijn eigen gedrag en daden en dat hij hiervoor de consequenties zal moeten dragen naar de buitenwereld. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

4.1.4 Schuld en schaamte

In de Westerse cultuur is het gebruikelijk om schuld te bekennen indien je schuldig bent. Zo laat de verdachte zien dat hij wel beschikt over een geweten en gevoel. Antilliaanse jongeren zullen dit dus niet zo snel doen. Dit betekent niet dat de Antilliaanse jongeren zich niet schuldig voelen, maar zij zullen niet openlijk over hun gevoelens spreken of verantwoording afleggen, dit doen ze alleen bij hun moeder. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

Uit onderzoek blijkt dat Antilliaanse jongeren zich vaak miskent voelen door de Nederlandse samenleving. Dit lijkt in eerste instantie vreemd, omdat zij ook over de Nederlandse identiteit beschikken. Antilliaanse jongeren voelen zich vaak achtergesteld of gediscrimineerd. Zij hebben het idee, dat zij vaker door de politie staande worden gehouden of dat de samenleving anders tegen hen aankijkt. Daarnaast komt het geregeld voor dat er binnen het gezin een mannelijk rolmodel ontbreekt. De ouders zijn vaak niet meer bij elkaar, waardoor de moeder alles alleen moet doen. Er is dan vaak sprake van financiële problemen. Jongeren zien dan geen andere uitweg dan het criminele circuit en hier geld in te verdienen. (idem)

In de Antilliaanse gemeenschap is er vaak sprake van macho gedrag. Jongeren willen laten zien wat ze kunnen en hoe goed ze wel niet zijn. De status binnen deze groep is voor hen erg belangrijk, omdat het hen aanzien geeft en een vorm van veiligheid. Men verzint regelmatig sensatie verhalen, om respect af te dwingen binnen de groep. Wanneer men hier in Nederland in detentie heeft gezeten, werkt dit statusverhogend binnen de groep. Dit is anders als men op de Antillen heeft vastgezet. Hier is meer sprake van schaamte, omdat ze veelal met de eigen gemeenschap in detentie zitten en verhalen op het eiland snel rond gaan. (idem)

4.1.5 Respect staat voorop

De bejegening van politie, Raadsonderzoekers, rechters en advocaten naar Antilliaanse jongeren staat voorop. De Antilliaanse jongeren verwacht dat zij correct en op een afstandelijke manier worden behandeld. Een groot woord in het geheel is respect. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

4.2 Strafbeleving bij Turkse jongeren

Turkse jongeren lijken ten opzichte van andere culturen meer geïntegreerd te zijn in de Nederlandse samenleving. De Turkse jongeren zijn over het algemeen hoger opgeleid, dan bijvoorbeeld de Marokkaanse jongeren. Daarnaast plegen de Turkse jongeren minder delicten dan andere culturele groepen. Dit komt met name door de sterke sociale controle die men onderling hanteert. Dit heeft een goede uitwerking op de Turkse jongeren. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

De Turkse jongeren accepteren de Nederlandse samenleving en diens normen en waarden, maar hechten meer waarde aan de Turkse normen en waarden. Dit heeft ook te maken met de manier waarop Nederlanders tegen de Turkse jongeren aankijken. De Turkse jongeren voelen zich vaak ondergewaardeerd en onjuist bejegend. De Turkse jongeren voelen zich vaak in een achterstandspositie gedrukt door de Nederlandse samenleving. (idem)

In veel Turkse gezinnen spreekt men onvoldoende Nederlands. De moeder zorgt voor het huishouden en het eten, terwijl de vader de kostwinner is. Dit zorgt er mede voor dat de moeder onvoldoende kan integreren in de Nederlandse samenleving waardoor ze de Nederlandse taal minimaal beheerst. De vader weet zich vaak verstaanbaar te maken en lijkt in eerste instantie de woordvoerder van het gezin. Echter de zus van de Turkse jongeren spelen een hele belangrijke rol binnen het gezin. Zij zijn doorgaans goed opgeleidt en spreken zeer goed Nederlands. Daarnaast kennen zij alle aspecten die de Nederlandse samenleving met zich meebrengt. (idem)

4.2.1 Specifieke factoren

De Turkse gemeenschap kent een sterke schaamtecultuur. Wanneer iemand van de Turkse gemeenschap zich schuldig heeft gemaakt aan een delict, zal men er alles aan doen, om dit binnen het gezin te houden. Wanneer het toch uitgelekt is, kan het zijn dat de familie de contacten verbreekt met de 'zondaar'. Ook komt het wel eens voor dat de jongere alle contact met zijn familie verbreekt, om hen niet bloot te stellen aan de schaamte. Schaamte is dus een heel belangrijk onderdeel van de Turkse cultuur. Echter, de schaamtecultuur brengt ook nadelen met zich mee. De familie staat er in die situatie vaak alleen voor en moeten zelf alles zien op te lossen. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

4.2.2 Geen status

Turkse jongeren die een delict hebben gepleegd houden dit liever geheim voor vrienden. Ze lopen er niet mee te koop en het werkt ook niet statusverhogend. Ze zijn niet trots op hun daden. Mocht iemand van de vriendengroep het te weten komen, zal men dit gedrag afkeuren. Dit omdat zij dezelfde normen en waarden aanhangen als hun ouders. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

Indien de Turkse jongere zich schuldig heeft gemaakt aan een zeer ernstig delict, dan wil de Turkse gemeenschap dit zelf oplossen. Dit zou kunnen door de jongere hardhandig aan te spreken. Door het zelf op te lossen hoopt de familie dat zij, door de gemeenschap weer met respect worden behandeld als voorheen. Daarnaast zou er sprake kunnen zijn van eerwraak. Echter dit uiterste komt zelden voor in Nederland. Het plegen van eerwraak is voor families vaak de enige uitweg om niet geïsoleerd te worden door de gemeenschap. Het offer is groot. Dit geeft aan hoe sterk men leeft volgens schaamtecultuur. Indien eerwraak voorkomt gebeurt dit meestal in het land van herkomst, waar men nog leeft in kleine dorpen. (idem)

4.2.3 Religie

Bij strafaanvaarding van Turkse jongens lijkt de religieuze overtuiging een rol te spelen. Turkse jongeren hechten veel waarde aan de Turkse cultuur en zien de straffen als straf van god. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)
Een jongere vertelt daarover:

‘Ik accepteer mijn straf, zo van als je iets gedaan hebt dan zit God daarachter, jongens die geloven, denken daar hetzelfde over. Stel, ik doe iets normaal en ik krijg eerste 1,5 jaar en nu krijg ik 2,5 jaar, dan zit god daarachter.’ (idem)

Turkse jongeren willen niet over hun strafbeleving praten met een imam. Een imam is bedoeld voor andere dingen en niet voor zondig gedrag. Turkse jongeren praten het liefst met een vriend of vriendin over de ontstane problemen. (idem)

Turkse jongeren lijken overigens minder snel te radicaliseren. Iets wat wel regelmatig voorkomt bij de Marokkaanse gemeenschap. Turkse jongeren hechten dus wel veel waarde aan hun religie, maar plegen geen delicten in de naam van de God, in dit geval Allah. (idem)

4.2.4 Straf

Turkse mensen van de eerste generatie verwachten dat een straf hard en disciplinerend werkt. Ze zien een straf niet als iets waarvan ze zouden moeten leren. Die functie heeft een straf volgens hen niet. Een straf moet beangstigend zijn en vooral straffend. Turkse jongeren kijken hier anders naar. Zij zien een detentiestraf als iets wat hen nog bozer maakt en vooral een slechter persoon. Zij willen een straf krijgen die gericht is op het delict en waar ze iets van kunnen leren, zodat ze in de toekomst niet nogmaals de fout in zullen gaan. Turkse jongeren willen iets leren van hun straf. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

4.2.5 Schaamtecultuur

Doordat de Turkse jongeren en diens cultuur gericht zijn op de schaamtecultuur, zou een werkstraf in diens eigen omgeving als zeer zwaar ervaren worden. De gemeenschap ziet dan dat de jongere de fout in is gegaan. De Turkse gemeenschap vindt dat Justitie voorzichtig moet omgaan met elementen uit de schaamtecultuur. Het zou juist schade kunnen toe brengen aan de jongere, indien bekend wordt dat de jongere een delict gepleegd heeft. De Turkse gemeenschap zou in zo'n geval de jongere verbannen met als gevolg dat de jongere geïsoleerd wordt van zijn vertrouwelijke omgeving met alle gevolgen van dien. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

4.2.6 Communicatie

Wanneer men spreekt met Turkse jongeren moet men rekening houden met het gegeven, dat de Turkse jongeren snel geneigd zijn om de schuld af te schuiven. Om dit tegen te gaan moet men meer praten over de eigen verantwoordelijkheid ten opzichte van het delict. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

Hoofdstuk 5 Resultaten van het veldonderzoek

In dit onderzoek komt er middels interviews een antwoord op de deelvraag: Hebben medewerkers van de Raad kennis hoe straffen beleefd worden door allochtone jongeren?

5.1 Strafbeleving bij allochtone jongeren

Onder dit kopje wordt beschreven in welke mate medewerkers kennis hebben van de strafbeleving bij allochtone jongeren.

Na alle interviews te hebben doorgenomen, zijn de antwoorden geclassificeerd. Naar aanleiding van de antwoorden is onderzocht of de medewerker veel, bovengemiddeld, gemiddeld, weinig, of geen kennis bezit over hoe allochtone jongeren hun straf beleven. Veel staat voor zes tot acht kenmerken, bovengemiddeld voor vier tot zes, gemiddeld voor twee tot vier, weinig voor één tot twee en geen voor nul. Voor een uitwerking van de kenmerken word verwezen naar bijlage 2. Uit de antwoorden is gebleken dat vijf medewerkers weinig kennis hebben van de strafbeleving, drie medewerkers gemiddelde kennis bezitten en twee medewerkers scoren bovengemiddeld. Hieronder volgt een toelichting.

5.1.1 Weinig kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren

De respondenten die onder deze classificatie vallen konden één tot twee kenmerken noemen van strafbeleving van allochtone jongeren. Om dit te beargumenteren zijn enkele uitspraken van de vijf respondenten die onder de classificatie "weinig kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren" vielen, hieronder weergegeven:

- "Ik zie geen verschil tussen allochtonen en autochtonen",
- "Ik heb hier geen goed zicht over",
- "De strafbeleving zal niet veel anders zijn dan autochtonen",
- "Ik heb het gevoel dat ze meer tegen hun straf opzien maar dit is nergens op gebaseerd",
- "Ik hoor hier nooit wat over",
- "Ik heb geen idee hoe allochtone jongeren hun straf ervaren",
- "Ik ga ervan uit dat ze hetzelfde beleven als een autochtoon",
- "Ik verwacht niet zozeer dat ze een andere beleving hebben qua straf",
- "Ik heb niet gemerkt dat allochtone jongeren anders de straf ervaren".

5.1.2 Gemiddelde kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren

De respondenten die onder deze classificatie vallen konden twee tot vier kenmerken noemen van strafbeleving van allochtone jongeren. Om dit te beargumenteren zijn enkele uitspraken van de vijf respondenten die onder de classificatie "gemiddelde kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren" vielen, hieronder weergegeven:

- "Bij Marokkanen en Turken vinden ze vaak de straf onterecht en voelen zich benadeeld",
- "Ze proberen hun delict goed te spreken",
- "De ouders houden vaak de jongeren hun hand boven het hoofd",
- "Ze spreken het gedrag van hun kind goed en de jongere gaat hierin mee",
- "Bij allochtonen onderling is er veel verschil tussen beleving van straf",

- “Bij anderen speelt het eergevoel een grote rol en vinden ouders dat het kind hun ten schande maakt”;
- “Ze willen wel meewerken aan de straf maar bekennen dan geen straf, dit heeft te maken met hun cultuur”.

Bij de medewerkers met een gemiddelde kennis van strafbeleving werden ook nog veel antwoorden gegeven die niet matchen met de literatuur, zoals hieronder weergegeven:

- “Er is geen verschil met autochtonen”;
- “Het verschil tussen autochtoon en allochtoon is niet groot”;
- “Niet zoveel anders dan autochtonen, het zal hetzelfde zijn”

5.1.3 Bovengemiddelde kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren

De respondenten die onder deze classificatie vallen konden twee tot vier kenmerken noemen van strafbeleving van allochtone jongeren. Om dit te beargumenteren zijn enkele uitspraken van de vijf respondenten die onder de classificatie “boven­gemiddelde kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren” vielen, hieronder weergegeven:

- “Verschillend per cultuur”;
- “Bij Turken is er vaak sprake van schaamte”;
- “Ze proberen het vaak goed te praten”;
- “Het heeft ook vaak met geloof te maken”;
- “Schaamte speelt een grote rol”;
- “Vader is bang om aangesproken te worden in de moskee”;
- “Bij Antilliaanse jongeren is het anders, de vader heeft weinig zicht op de kinderen”;
- “Er zit veel verschil tussen de culturen”;
- “De allochtonen hebben moeite om hun straf te accepteren, ze zullen niet snel schuld bekennen”;
- “Tussen de regels door hoor ik dat jongeren hun straf uitvoeren om er vanaf te zijn, dit slaat eigenlijk op de Antilliaanse jongeren en Turken”;
- “Ze blijven ontkennen, omdat ze hun familie buiten schot willen houden, omdat de familie het belangrijkste is”;
- “Hij kan en mag niet toegeven omdat er anders een smet op de familie komt”

5.1.4 Veel of geen kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren

Onder deze classificaties zijn geen van de respondenten gevallen. Er waren geen medewerkers die geen enkel kenmerk van strafbeleving bij allochtone jongeren konden noemen. Wat opviel was dat sommige medewerkers hier wel bijna aan voldeden maar door hun werkervaring, niet hun theoretische ervaring, één of enkele kenmerken konden opnoemen. Er waren ook geen medewerkers die veel kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren bezaten.

5.2 Kennis van respondenten over strafbeleving bij allochtone jongeren

Onder dit kopje wordt weergegeven hoe er is uitgezocht of medewerkers zelf vinden dat ze voldoende van strafbeleving afweten.

Uit onderzoek blijkt dat zes medewerkers aangeven te weinig te weten van strafbeleving van allochtone jongeren. Drie medewerkers geven aan genoeg te weten. Één medewerker heeft geen duidelijk antwoord gegeven op de vraag.

De medewerkers die aangeven dat ze meer willen weten over strafbeleving geven als argumentatie:

- "Ik heb hier nooit iets over geleerd",
- "Ik vindt het een interessant onderwerp",
- "Ik vindt dat ik niet voldoende weet van allochtonen",
- "Over de strafbeleving heb ik nog weinig gehoord",
- "Ik denk niet dat ik ooit voldoende van strafbeleving afweet",
- "Volgens mij weet je nooit genoeg",
- "Nee, ik zou er wel meer over willen weten".

De respondenten die vinden dat ze voldoende over strafbeleving weten geven als argumentatie:

- "Ik vind niet dat je er ver in mee moet gaan tussen de verschillen die er zijn",
- "Je moet kunnen communiceren en nieuwsgierig zijn waarom ze dingen anders vinden, je moet ze hoogstens apart benaderen maar dit is voldoende",
- "De afgelopen jaren heb ik wel ervaring opgedaan door mijn werkzaamheden",
- "Door opleiding en de opleiding bij de raad",
- "Ik wil er niet te veel van afweten. Ik wil zelf objectief blijven en houden aan mijn eigen normen en waarden. De wet is de wet en het maakt voor mij niet uit of het allochtonen of autochtonen zijn".

5.3 Aansluiting straffen jongeren met een andere culturele achtergrond

Met deze topic wordt weergegeven of de respondenten vinden dat de huidige straffen goed aansluiten bij de allochtone jongere of dat ze een ander strafbeleid zouden willen zien.

Uit onderzoek blijkt dat vijf respondenten graag een ander strafbeleid zouden willen zien die beter aansluit bij de allochtone jongere. Vier respondenten vinden dat de huidige straffen goed aansluiten bij de allochtone jongere. Één respondent heeft geen mening over deze topic.

De vijf respondenten, die graag een ander strafbeleid zouden willen zien voor de allochtone jongere, geven als argumentatie:

- "Ik denk dat het misschien wel goed is als er een taakstraf komt gericht op allochtonen",
- "Ik vind niet dat het bij allemaal goed aansluit. Ze zijn het nog aan het onderzoeken bij de leerstraffen. Er is een commissie momenteel die de effectiviteit van leerstraffen bij allochtonen onderzoekt. Ze zijn aan het bezien of er leerstraffen moeten komen voor allochtone groepen"
- "Ik vind dat de werkstraffen voor allochtone jongeren te weinig pedagogische meerwaarde hebben. Ik weet ook niet hoe ze dit kunnen veranderen. De leerstraffen vind ik ook lastig, omdat het voor de Raadsonderzoeker moeilijk is om door het systeem heen te komen, door de buitenkant heen te komen. Daarom kies ik regelmatig voor Jeugdreclassering, zodat zij meer tijd hebben om het gezinssysteem te benaderen en door heen te komen"
- "Ik vind dat de straf meer aangepast moet worden op de situatie. De werkplekken moeten meer aansluiten bij de jongere en bij het delict. Ik pleit voor werkplekken bij een moskee. Ik vind het werken in een moskee een goede oplossing. [...] Ook voor de

allochtone jongere zou het goed kunnen zijn, zodat ze door de gemeenschap terecht worden gewezen, waardoor het pedagogisch effect meer zou kunnen toenemen. [...] De jongere kan hier meer lering uit trekken dan door gewoon zijn uren te maken. Ik verwacht dat het recidivecijfer hierdoor naar beneden zou gaan”

- “In hoeverre het aansluit vraag ik mezelf af omdat de recidive hoog is. [...] Als je uitgaat van het percentage, sluiten de straffen niet goed aan. [...] Een leerstraf vind ik wel effectief, omdat het veel bereikt. Een werkstraf vind ik minder effectief, omdat het effect minimaal lijkt te zijn”

De vier respondenten, die vinden dat de huidige straffen goed aansluiten bij de allochtone jongere, geven als argumentatie:

- “Ik vind dat de huidige straffen goed aansluiten op de allochtonen jongeren. Leerstraffen worden individueel gegeven en de trainer houdt dan rekening met de jongere en zijn omgeving”

- “De werkstraffen is gewoon een strafmiddel om de jongeren te laten boeten voor het foute gedrag, om te zorgen dat ze niet meer recidiveren. Dit heeft niks te maken met cultuur en er wordt hier dan ook geen rekening mee gehouden. Bij leerstraffen is het anders. Daar wordt wel gekeken naar de culturele achtergrond. Dat sommige gebieden meer aandacht nodig hebben. Ik heb hier wel genoeg ruimte voor om mijn ei in kwijt te kunnen”

- “Er moet geen onderscheid gemaakt worden tussen rassen en cultuur. Ze zijn in Nederland, dit is de strafmaat, daarmee moet je het doen. [...] Ik vind dat er wel ruimte is bij een leerstraf om de persoonlijke situatie van de jongere in mee te nemen. [...] Ik pak het liever op het vaardigheidstekort in plaats van op het vlak van wel of geen allochtoon”

- “Je kunt niet zover gaan dat je voor elk individueel kind een aparte straf verzint. Je hebt een aantal mogelijkheden en daar moet je het mee doen. Het zal niet voor alle kinderen altijd even passend zijn maar dat zijn de mogelijkheden die we nu eenmaal hebben. In vergelijking met andere landen zijn er al best veel vind ik”

- “Sinds het project, betrekken van ouders van allochtone afkomst, is dit beter geworden. Dit kan bij zowel leer- en taakstraffen. Dit sluit goed aan op alle groepen mits ouders er goed bij worden betrokken. [...] Er moet geen verschil zijn tussen culturen en straffen. Iedereen is gelijk. Ik denk niet dat er aangepaste werk- en leerstraffen moeten komen voor allochtone jongeren. Je moet er juist vanaf om buitenlandse jongeren in een hokje te plaatsen. Ik denk niet dat het meer effect heeft als de jongere met een andere culturele achtergrond anders gestraft wordt. Integendeel. Dat was de gedachte van vroeger. Er is één wet die voor iedereen geldt”

5.4 Culturele achtergrond en strafadvies

Met deze topic is onderzocht of de respondenten vinden of culturele achtergrond moet worden meegenomen in het strafadvies.

Uit onderzoek blijkt dat vier respondenten vinden dat culturele achtergrond moet worden meegenomen in het strafadvies. Echter vinden ook vier respondenten dat culturele achtergrond niet moet worden meegenomen in het strafadvies. Twee respondenten zijn niet ondervraagd over deze topic omdat deze gaandeweg is toegevoegd.

De vier respondenten die van mening zijn dat culturele achtergrond moet worden meegenomen in het strafadvies geven als argumentatie:

- “Als een jongere veel vaardigheden tekort komt, zal hier aandacht aan besteedt moeten worden”
- “Wat van belang is wel. Wanneer delinquent gedrag voorkomt, omdat iemand iets denkt uit culturele achtergrond. Bijvoorbeeld discriminatie. Je zult er aandacht aan moeten besteden in het kader van het onderzoek. [...] Ik houd wel rekening met cultuur maar kijk per geval naar de persoon”
- “In de onderbouwing moet je er rekening mee houden”
- “Het delict zelf waarbij er sprake is van bekennen en ontkennen kun je denk ik wel wat mee. Ja, ik vind van wel. [...] Hoe iemand opgevoed is, als daar belangrijke punten inzitten dan vind ik dat het genoemd moet worden in het strafadvies. [...] De angst, onrust, stress met zijn familie, mis ik vaak in onderzoeken bij de Raad. Ik vind dat dit bij de strafbeantwoording wel belangrijk is om mee te nemen. In het rapport staan vaak feitelijke dingen maar wat dat nou voor iemand betekend heeft, mis ik. [...] Die kennis van culturen is dus wel erg belangrijk om mee te nemen in het strafadvies. Als het belangrijk is wat er in de cultuur is gebeurd waarvoor je het strafadvies ook geeft, moet je het meenemen in de onderbouwing. [...] Ik vond het een eyeopener en merk dat ik er nu meer op let en vraag nu meer door wanneer ik denk dat er meer uit de cultuur bepaald is. Maar vaak wordt er niet naar gevraagd door de Raadsonderzoeker”

De vier respondenten die van mening zijn dat culturele achtergrond niet moet worden meegenomen in het strafadvies geven als argumentatie:

- “Bij Turken en Antillianen minimaal, ik vind het niet nodig. Je hoeft geen rekening te houden met de culturele achtergrond. Die zijn voldoende geïntegreerd. Ze zijn hier vaak opgegroeid”
- “Ik pas mijn strafadvies niet aan de culturele achtergrond aan. Ze leven in Nederland en moeten gestraft worden volgens de Nederlandse maatstaven”
- “Voor mij maakt het niet uit waar de jongere vandaan komt. Ik houd hier geen rekening mee tijdens het strafadvies. Ik probeer elke jongere gelijk te behandelen. [...] Ieder mens is gelijk en het maakt niet uit waar je vandaan komt. Als je iets doet wat niet mag, zul je daar de gevolgen voor moeten dragen. Dan maakt het niet uit waar je vandaan komt, je leeft hier en moet je dus aan de regels houden”
- “Er moet geen onderscheid gemaakt worden tussen rassen en cultuur. Ze zijn in Nederland, dit is de strafmaat, daarmee moet je het doen”

5.5 Allochtone culturen bij de Raad

Met deze topic is onderzocht welke twee culturen, naast de autochtone, het meest voorkomen bij de respondenten. Er is gekeken of de respondenten duidelijke verschillen zien qua aantallen verschillende allochtone doelgroepen, die bij de Raad komen.

Uit onderzoek blijkt dat alle respondenten dachten dat één van de twee culturen, welke naast de autochtone het meest voorkomt, de Turkse cultuur was. Daarnaast dachten vier respondenten naast de Turkse, het meest te maken te hebben met de Antilliaanse cultuur. Er waren ook vier respondenten die dachten het meest te maken te hebben met de Afrikaanse cultuur. Hierbij moet vermeld worden dat één respondent twijfelde bij dit antwoord. Tot slot waren er twee respondenten welke dachten het meest te maken te hebben met de Marokkaanse cultuur. Ook hierbij moet vermeld worden dat één respondent twijfelde bij dit antwoord.

5.6 Voorbereiding bij gesprekken met gezinnen met een andere culturele achtergrond

Met deze vraag is onderzocht of de medewerkers een andere aanpak of voorbereiding hebben wanneer ze met een allochtoon gezin werken.

Dit willen we naast de strafbeleving leggen.

Uit onderzoek is gebleken dat drie respondenten zich anders voorbereiden op een gesprek met een gezin met een andere culturele achtergrond. Zeven respondenten bereiden zich hetzelfde voor als op een gesprek met een gezin van autochtone afkomst.

Na onderzoek viel op dat sommige respondenten die geen andere voorbereiding kozen, vermelden dat ze tijdens het gesprek wel rekening hielden met de culturele achtergrond. Na telling bleek dat vijf van de tien respondenten vermelden, dat ze tijdens het gesprek rekening hielden met culturele achtergrond. Vier van de vijf hadden geen andere voorbereiding, maar lieten wel blijken tijdens het gesprek rekening te houden met de andere culturele achtergrond.

De drie respondenten die zich anders voorbereiden op een gesprek met een gezin met een andere culturele achtergrond, geven als argumentatie:

- “Ik probeer de ouders en jongere apart van elkaar te spreken in de hoop dat er meer uit het gesprek komt. Soms check ik de geboorteplaats om meer informatie te krijgen. Dit doe ik om meer achtergrondinformatie te krijgen of hij in Nederland is geboren of ergens anders, om zodoende het gesprek beter in te schatten. Overal waar ik kom doe ik mijn schoenen uit, uit automatisme”
- “Ik bereid me zeker voor. Ik zoek het dan op internet op, om zo meer te weten te komen over de cultuur. Ik wil me juist voorbereiden, zodat de ander zich meer op zijn gemak voelt en zodoende wellicht veiligheid tijdens het gesprek gecreëerd wordt en met als doel dat het gesprek beter loopt en ik meer informatie te weten kom. Ik vraag ook aan collega's om informatie”
- “Ja, praat simpeler. Geef meer uitleg omdat ze een informatieachterstand hebben. Ik maak minder snel grapjes omdat ze de context dan niet begrijpen. Eergerelateerd geweld houd ik rekening mee. Ik praat meer met bedekte termen dan dat ik confronteer zodat ze hun eer en aanzien hoog kunnen houden. Zo pas ik op dat er geen gevaar voor anderen ontstaat. [...] Ik neem ook literatuur door als voorbereiding. Ik maak gebruik van een klapper waarin punten staan waarbij je rekening moet houden tijdens een gesprek. Ik loop ook wel eens langs een allochtone collega, om te horen hoe ik iets moet zien of voor advies”

De zeven respondenten die zich hetzelfde voorbereiden op een gesprek met een gezin met een autochtone achtergrond, geven als beargumentatie:

- “Nee niet echt. Ik lees wat in het dossier staat, ik houd er geen rekening mee. Tijdens het gesprek voel ik wel aan wat ik moet zeggen. [...] Ik anticipeer tijdens het gesprek”
- “Ik bereid me niet anders voor. Ik laat wel zien dat ik respect heb voor de andere cultuur. Maar meer in de gesprekshouding laat ik respect zien. Met sommige vragen probeer ik niet te direct te zijn, maar probeer ik hier op te komen, door een omvraag”
- “Ik bereid me niet anders voor. Ik zie de mensen als mens en maak geen verschil met culturele achtergronden”
- “Nee ik bereid me altijd op dezelfde manier voor. Goed lezen en goed weten waar het over gaat. Het is meer op het moment dat je dingen ziet, je moet ook niet al te

vooringenomen zijn. Anders ga je werken vanuit een beeld wat je van tevoren opbouwt. En dat is ook een valkuil in het onderzoek doen, want het kan nog best meevallen”
- “Ik bereid me hetzelfde voor als bij andere gezinnen. [...] Dat is het enige en verder laat ik elk gesprek op me af komen. Ik ken de kenmerken maar heb deze slechts in mijn achterhoofd. Ik houd er niet specifiek rekening mee”

5.7 Verdieping intercultureel werken

Met deze topic is onderzocht of de respondenten behoefte hadden aan meer kennis op het gebied van intercultureel werken.

Na analyse zijn de antwoorden geclassificeerd onder de kopjes: wel behoefte aan meer kennis, geen behoefte aan meer kennis en tegenstrijdig antwoord.

Uit onderzoek is gebleken dat vier respondenten behoefte hadden aan meer kennis op het gebied van intercultureel werken. Daarentegen waren er ook vier respondenten die geen behoefte hadden aan meer kennis. Er waren twee respondenten die tegenstrijdige antwoorden gaven waardoor ze zijn geclassificeerd onder het kopje “tegenstrijdig antwoord”.

5.7.1 Wel behoefte aan meer kennis op het gebied van intercultureel werken

De vier respondenten, die wel behoefte hadden aan meer kennis op het gebied van intercultureel werken, geven als argumentatie:

- “Ja, dat zou ik wel willen. Ik wil meer weten over gezinssystemen over die culturen. Ik weet er nu nog te weinig van af. Hoe andere culturen over opvoeding denken en dergelijke. In de interne opleiding (RIO) wordt er wel kort aandacht aan besteedt, maar niet uitvoerig. Daarnaast wil ik nog weten hoe ik mezelf kan profileren tijdens een gesprek of bezoek. Wat ik wel of juist niet moet doen”
- “Ik vind het wel interessant om er meer over te weten. Dat komt ook door mijn persoonlijke interesse. Als er onderzoeken zijn, wil ik hier wel het fijne van weten. Ik hoef er niet per se een opleiding of cursus over te volgen. Dit hoeft voor mij niet zo. Ik vind het fijner als er een keer een middag over iets wordt gezegd”
- “Ja dat zou ik zeker willen, omdat er steeds meer allochtonen in Nederland komen te wonen. Ik heb het gevoel dat er steeds meer allochtonen komen. Daarom wil ik graag meer te weten komen. Ik vind dat het noodzaak is om er meer over te weten te komen. Door meer te willen weten kan de kloof niet groter worden”
- “Ja. En dan over hele praktische zaken waar ik mee te maken heb. Over jullie onderzoek, strafbeleving vind ik interessant”

5.7.2 Geen behoefte aan meer kennis op het gebied van intercultureel werken

De vier respondenten, die geen behoefte hadden aan meer kennis op het gebied van intercultureel werken, geven als beargumentatie:

- “Als er iets is wat je wilt weten dan moet je daar naar vragen. Vragen stellen en gezond nieuwsgierig zijn. Ik ga er vanuit dat Raadsonderzoekers voldoende op de hoogte zijn van de normen en waarden van andere culturen. Als mensen dat niet aanvoelen ben je een slecht maatschappelijk werker en moet je hier ook niet willen werken. Dit kan je geleerd hebben bij intern inwerken of interne opleiding. Ik verwacht ook dat mensen er naar vragen wat verschillen zijn en hoe hiermee om te gaan. Ook

wordt er wel aandacht besteedt op de werkvloer hieraan. Ik ga er niet vanuit dat hier van die onbenullen werken die dat niet weten”

- “Ik denk dat er in Zwolle bij de Raad al veel aandacht aan cultuur wordt besteed. Tijdens mijn werkzaamheden, in de loop der jaren, leer ik ook voldoende. Ik leer ook door fouten. Daarnaast heb ik ook veel aan collega’s, het nidos of aan internet. Ik zal geen cursus gaan doen want de informatie die ik denk nodig te hebben, daar kom ik ook altijd wel aan. Soms vraag ik wat ik niet weet ook aan de mensen zelf. Die weten het tenslotte het beste”

- “Ik hoef me er niet in te verdiepen, omdat ik al veel weet. [...] Ik heb zelf nog nooit iets over cultuur gevraagd binnen de Raad”

- “Op dit moment niet. Niet meer dan wat ik nu doe. Omdat mijn aanpak van mensen serieus nemen, mij net zo ver brengt als heel veel kennis over specifieke culturen. In mijn beleving zit het hem daar niet in. Het is meer hoe je als mensen onderling communiceert. Het is niet zo van nou weet ik alles van de islamitische cultuur en daarom gaat het beter. Net zo min dat ik de verschillen tussen katholiek en protestants moet weten. Dat vind ik niet nodig voor mijn werk. Ik kom er wel achter als ik vraag naar de beleving. [...] Ik bekijk het per individu. Er is niet één mens gelijk, er is niet een gezin gelijk, zoveel heb ik wel geleerd zo langzamerhand. En daar moet je ook vanuit willen gaan. Ik ontdek het vragenderwijs”

5.7.3 Tegenstrijdig antwoord

De twee respondenten, die geen behoefte hadden aan meer kennis op het gebied van intercultureel werken, geven als beargumentatie:

- “Soms is het goed om jezelf te verdiepen in de andere cultuur. Zo zou je andere vragen kunnen stellen of tactischer kunnen zijn. [...] Ik hoef niet zo nodig meer te weten. Ik denk dat ik de basiskennis bezit. Op school heb ik het een en ander al te horen gekregen over intercultureel werken. [...] Soms worden er dus cursussen gegeven. Hier ga ik altijd heen. Ik vind dat de Raad niet meer aandacht hoeft te geven. Er zijn nog andere onderwerpen waarover gesproken kunnen worden. Er is nu een goede balans”

- “Ik zou me niet echt meer willen verdiepen daarin. Niet speciaal. Soms is het wel prettig, om bij een Turkse collega wat te vragen. Dat is wel handig. Bij de Raad werken er een aantal allochtone collega’s. Soms worden er bij de Raad middagen georganiseerd. [...] Ik heb wel interesse in informatiemiddagen en volg dit ook als ik tijd heb”

5.8 Scholing intercultureel werken

Met deze topic is onderzocht hoe de respondenten geschoold zijn op het gebied van intercultureel werken. Dit toont aan of de respondenten via scholing kennis hebben van strafbeleving.

Na analyse zijn de antwoorden geclassificeerd onder de kopjes: scholing via een vooropleiding, cursus, informatiebijeenkomst van de raad, interne opleiding RIO, werkervaring en eigen ervaring. Één medewerker had onduidelijk antwoord gegeven op de vraag waardoor het niet mogelijk was het antwoord te verwerken.

5.8.1 Scholing via een vooropleiding

Uit onderzoek is gebleken dat zeven van de negen respondenten aangaven dat er in hun vooropleiding aandacht is besteed aan intercultureel werken. Opvallend detail is dat vijf

van deze zeven respondenten aangaven dat er wel aandacht aan intercultureel werken is besteedt, maar dat dit slechts minimaal was.

5.8.2 Scholing via informatiebijeenkomsten van de Raad

Uit onderzoek is gebleken dat zes van de negen respondenten aangaven dat ze gebruik maakten van de informatiebijeenkomsten die de Raad organiseert. Via deze bijeenkomsten leerden ze meer over cultuurgerelateerde onderwerpen. De respondenten gaven aan dat ze vanwege tijdsgebrek soms niet naar de bijeenkomsten gingen maar anders wel.

5.8.3 Scholing via eigen ervaringen

Uit onderzoek is gebleken dat drie van de negen respondenten aangaven dat ze door eigen ervaringen bijleerden over intercultureel werken. Onder eigen ervaringen verstonden de respondenten het bezoeken van een symposium, cultuurgerelateerde films kijken en persoonlijke interesse.

5.8.4 Scholing via de interne opleiding van de Raad, de RIO

Uit onderzoek is gebleken dat twee van de negen respondenten aangaven dat ze door de interne opleiding, de RIO, bijgeleerd hadden over intercultureel werken. De respondenten gaven beide aan dat dit slechts een klein deel van de interne opleiding besloeg.

5.8.5 Scholing via werkervaring

Uit onderzoek is gebleken dat twee van de negen respondenten aangaven dat ze door werkervaring bijleerden over intercultureel werken. Vanzelfsprekend zullen alle respondenten door werkervaring bijleren, maar in deze gevallen was er sprake van een ruime mate van werkervaring.

5.8.6 Scholing via een cursus

Uit onderzoek is gebleken dat één van de negen respondenten heeft aangegeven dat ze door een cursus had bijgeleerd over intercultureel werken.

Hoofdstuk 6 Literatuuronderzoek versus veldonderzoek

Dit hoofdstuk gaat over de overeenkomsten en verschillen tussen de literatuur (theorie) en het veldonderzoek (interviews).

Uit de literatuur wordt duidelijk dat strafbeleving deels cultuurgebonden is. De medewerkers van de Raad voor de Kinderbescherming zijn als volgt geclassificeerd, wat betreft kennis ten aanzien van strafbeleving en cultuur:

- vijf medewerkers hebben weinig kennis van de strafbeleving;
- drie medewerkers hebben gemiddelde kennis van de strafbeleving;
- twee medewerkers hebben bovengemiddelde kennis van de strafbeleving.

6.1 De overeenkomsten tussen literatuur- en veldonderzoek

Uit de interviews wordt duidelijk dat een aantal Raadsonderzoekers denkt dat er bij allochtonen onderling, sprake is van verschil qua beleving van straf. Een aantal allochtonen jongeren willen wel meewerken aan hun straf, maar bekennen geen schuld. De literatuur zegt er het volgende over: Antilliaanse jongeren zullen niet snel schuld bekennen. Dit betekent niet dat de Antilliaanse jongeren zich niet schuldig voelt, maar zij zullen niet openlijk over hun gevoelens spreken of verantwoording afleggen. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

Uit de literatuur wordt duidelijk dat Turkse cultuur gekenmerkt wordt als een schaamtecultuur. Uit de interviews wordt duidelijk dat een aantal Raadsonderzoekers dit cultuurfenomeen tegenkomt tijdens zijn werkzaamheden. Er wordt het volgende over gezegd: ‘Bij anderen speelt het eergevoel een grote rol en vinden ouders dat het kind hun ten schande maakt’, ‘Ze willen wel meewerken aan de straf maar bekennen dan geen straf, dit heeft te maken met hun cultuur’. Dit is typerend voor de schaamtecultuur. De literatuur zegt specifiek het volgende erover: Turkse jongeren die een delict hebben gepleegd houden dit liever geheim voor vrienden en familie. Ze lopen er niet mee te koop en het werkt niet statusverhogend. (idem)

Uit de interviews wordt duidelijk dat één Raadsonderzoeker denkt dat de vader van de Turkse jongeren bang is om in de moskee aangesproken te worden over het delictgedrag van hun zoon. De literatuur zegt er het volgende over: De gemeenschap ziet dan dat de jongere de fout in gegaan is. De Turkse gemeenschap vindt dat Justitie voorzichtig moet omgaan met elementen uit de schaamtecultuur. Het zou juist schade kunnen toe brengen aan de jongere, indien bekend wordt dat de jongere een delict heeft gepleegd. (idem)

In de interviews, bij de Raadsonderzoekers met gemiddelde kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren, wordt het volgende gezegd: ‘Bij allochtonen onderling is er veel verschil tussen beleving van straf.’ De literatuur zegt er het volgende over: Turkse jongeren die een delict hebben gepleegd houden dit liever geheim voor vrienden. Ze lopen er niet mee te koop en het werkt ook niet statusverhogend. Ze zijn niet trots op hun daden. Mocht iemand van de vriendengroep het te weten komen, dan zal men dit gedrag afkeuren. Dit omdat zij dezelfde normen en waarden aanhangen als hun ouders. (idem)

In de interviews, bij de Raadsonderzoekers met bovengemiddelde kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren, wordt het volgende gezegd: ‘Bij Turken is sprake van schaamte’. De literatuur zegt er het volgende over: De opvoeding van de allochtone jongeren is eerder gebaseerd op de schaamtecultuur. (idem)

In de interviews, bij de Raadsonderzoekers met bovengemiddelde kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren, word het volgende gezegd: “Ze blijven ontkennen, omdat ze hun familie buiten schot willen houden, omdat de familie het belangrijkste is. Hij kan en mag niet toegeven, omdat er anders een smet op de familie komt.” De literatuur zegt er het volgende over: Dat houdt in wanneer de jongere wordt opgepakt voor het plegen van een strafbaar feit, zijn familie zich schaamt ten opzichte van de buitenwereld. De familie wordt als het ware in diskrediet gebracht. De jongere is zich hier bewust van en zal proberen bij het plegen van strafbare feiten zelf buiten schot te blijven. In de meeste gevallen ervaart de jongere het als zeer ernstig wanneer zijn familie in diskrediet wordt gebracht. (idem)

Uit de interviews wordt duidelijk dat de gemiddelde Raadsonderzoeker denkt dat de Antilliaanse vader een minimale rol binnen het gezin speelt. De literatuur zegt er het volgende over: Antilliaanse gezinnen bestaan vaak alleen uit de moeder met de kinderen. De vader is meestal niet betrokken bij de opvoeding. Er is dan ook vaak sprake van één ouder gezinnen. (idem)

In de interviews, bij de Raadsonderzoekers met bovengemiddelde kennis van strafbeleving bij allochtone jongere, word het volgende gezegd: “Bij Antilliaanse jongeren is het anders, de vader heeft weinig zicht op de kinderen.” De literatuur zegt er het volgende over: Antilliaanse gezinnen bestaan vaak alleen uit de moeder met de kinderen. De vader is meestal niet betrokken bij de opvoeding. Er is dan ook vaak sprake van éénoudergezinnen. (idem)

In de interviews, bij de Raadsonderzoekers met gemiddelde kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren, word het volgende gezegd: “De ouders houden vaak de jongeren hun hand boven het hoofd” en “Ze spreken het gedrag van hun kind goed en de jongere gaat hierin mee.” De literatuur zegt er het volgende over: Wanneer iemand van de Turkse gemeenschap zich schuldig heeft gemaakt aan een delict, zal men er alles aan doen, om dit binnen het gezin te houden. (idem)

6.2 De verschillen tussen literatuur- en veldonderzoek

In de interviews, bij de Raadsonderzoekers met weinig kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren, word het volgende gezegd: “Ik zie geen verschil tussen autochtonen en allochtonen.” De literatuur zegt er het volgende over: Er is een groot verschil tussen autochtone en allochtone jongeren. Jongeren met een andere culturele achtergrond zijn meestal anders opgevoed. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

Uit de interviews wordt duidelijk dat enkele Raadsonderzoekers vinden dat bij het bepalen van het strafadvies geen rekening gehouden dient te worden met de culturele achtergrond van de jongere. De Raadsonderzoekers zeggen er het volgende over: “Bij Turken en Antillianen minimaal, ik vind het niet nodig. Je hoeft geen rekening te houden met de culturele achtergrond. Die zijn voldoende geïntegreerd. Ze zijn hier vaak opgegroeid.” De literatuur zegt er het volgende over: Turkse jongeren lijken ten opzichte van andere culturen meer geïntegreerd te zijn in de Nederlandse samenleving. De Turkse jongeren zijn over het algemeen hoger opgeleid, dan bijvoorbeeld de Marokkaanse jongeren. (idem)

In de interviews, bij de Raadsonderzoekers met weinig kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren, word het volgende gezegd: “Ik heb geen idee hoe allochtone jongeren hun straf ervaren”, “Ik ga ervan uit dat ze hetzelfde beleven als een

autochtoon.’’ De literatuur zegt er het volgende over: De wijze waarop de jongere zijn opgelegde straf ervaart is afhankelijk van een aantal verschillende factoren, namelijk: persoonlijke factoren en omstandigheden, sociale – omgevingsfactoren, culturele factoren en de rol van instanties uit de strafketen. (idem)

In de interviews, bij de Raadsonderzoekers met weinig kennis van strafbeleving bij allochtone jongeren, wordt het volgende gezegd: ‘‘Ik verwacht niet zozeer dat ze een andere beleving hebben qua straf.’’ De literatuur zegt er het volgende over: De persoonlijke kenmerken en omstandigheden beïnvloeden de jongeren waarop hij zijn straf ervaart. De manier en de mate waarin jongeren reflecteren op hun eigen gedrag heeft te maken met de kenmerken als intelligentie, leeftijd, ontwikkelings- en opleidingsniveau. Over het algemeen geldt, hoe meer de jongere ontwikkeld is, zal de mogelijkheden tot zelfreflectie toenemen. (idem)

Uit de interviews wordt duidelijk dat één Raadsonderzoekers pleit voor een werkstraf die aangepast is op de situatie. De werkplekken moeten meer aansluiten bij het delict en de jongere. Ze pleit voor werkplekken bij de moskee. Ze denkt dat dit meerwaarde heeft, omdat de allochtone jongere via deze manier terecht gewezen zou kunnen worden door de gemeenschap, waardoor het pedagogische effect zou kunnen toenemen. De literatuur zegt er het volgende over: Doordat de Turkse jongeren en diens cultuur zo gericht zijn op de schaamtecultuur, zou een werkstraf in diens eigen omgeving als zeer zwaar ervaren worden. De gemeenschap ziet dan dat de jongere de fout in gegaan is. De Turkse gemeenschap vindt dat Justitie voorzichtig moet omgaan met elementen uit de schaamtecultuur. Het zou juist schade kunnen toe brengen aan de jongere, indien bekend wordt dat de jongere een delict heeft gepleegd. De Turkse gemeenschap zou in dat geval de jongere verbannen met als gevolg dat de jongere geïsoleerd wordt van zijn vertrouwelijke omgeving met alle gevolgen van dien. (idem)

Hoofdstuk 7 Conclusie en aanbevelingen

Voor dit onderzoek is gekozen aangezien de Raad zich vragen stelde ten aanzien van de strafadvisering. Bij de Raad voor de Kinderbescherming komen jongeren met verschillende culturele achtergronden. Er is onderzocht of er bij de strafadvisering rekening gehouden dient te worden met de strafbeleving van allochtone jongeren. Hieruit kwam de volgende centrale vraagstelling uit:

“In welke mate, dient er bij de strafadvisering, bij de Raad voor de Kinderbescherming, rekening gehouden te worden met de strafbeleving van de allochtone jongere.”

De centrale vraagstelling is opgesplitst in twee deelvragen, namelijk:

1. Is er een verband tussen strafbeleving en cultuur?
2. Hebben medewerkers van de Raad kennis hoe straffen beleefd worden door allochtone jongeren?

Hieronder word toegelicht hoe de deelvragen en daarmee centrale vraagstelling, zijn beantwoord:

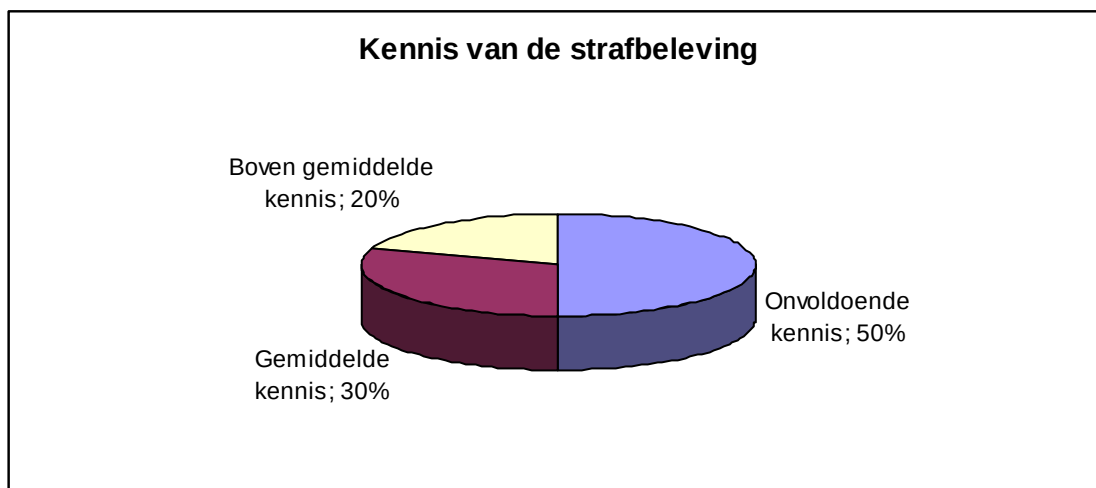
7.1 Beantwoording deelvraag 1: Is er een verband tussen strafbeleving en cultuur?

Uit het onderzoek is duidelijk geworden dat er een verband bestaat tussen strafbeleving en cultuur. Het is duidelijk geworden dat er een aantal factoren zijn die de strafbeleving beïnvloeden. De culturele factoren is één van die factoren die een rol spelen bij de strafbeleving. Er zit een groot verschil qua strafbeleving tussen autochtonen en allochtonen jongeren. Redenen hiervoor zijn de opvoedingssituatie, normen en waarden en het niveau van integratie. Een voorbeeld hiervan is een Turkse jongere die in Nederland is opgegroeid, echter zijn er thuis andere normen en waarden en is sprake van een schaamtecultuur.

7.2 Beantwoording Deelvraag 2: Hebben medewerkers van de Raad kennis hoe straffen beleefd worden door allochtone jongeren?

Na alle interviews te hebben doorgenomen zijn de antwoorden geclassificeerd. Naar aanleiding van de antwoorden is onderzocht of de medewerker veel, bovengemiddeld, gemiddeld, weinig, of geen kennis bezat hoe allochtone jongeren hun straf beleven. Veel staat voor zes tot acht kenmerken, bovengemiddeld voor vier tot zes, gemiddeld voor twee tot vier, weinig voor één tot twee en geen voor nul.

Uit het onderzoek is duidelijk geworden dat 50% van de Raadsmedewerkers onvoldoende kennis heeft van de strafbeleving. 30% van de Raadsmedewerkers heeft een gemiddelde kennis van de strafbeleving. 20% van de Raadsmedewerkers heeft een bovengemiddelde kennis van de strafbeleving. In tabel ziet dat er als volgt uit:

Feitelijk heeft dus de helft van de ondervraagden onvoldoende kennis en daarbij heeft maar 30% een gemiddelde kennis. Conclusie is dat de helft van de medewerkers van de Raad onvoldoende kennis heeft van de strafbeleving. Uit het veldonderzoek is er een mogelijke verklaring naar voren gekomen voor deze constatering. Medewerkers van de Raad die recentelijk zijn afgestudeerd hebben minder kennis van de strafbeleving. Dat is in eerste instantie vreemd, omdat je verwacht dat er tijdens de studie ruimschoots aandacht wordt besteedt aan andere culturen en religies. Onderzoek heeft geen verklaring aangetoond, waarom zij dan onvoldoende kennis hebben van de strafbeleving. Daarentegen lijkt de ervaren Raadsmedewerker meer te weten van de strafbeleving. Een verklaring hiervoor is dat zij meer levens- en werkervaring hebben. Dit lijkt een belangrijke factor te zijn waardoor zij meer op de hoogte zijn van de strafbeleving.

7.3 Beantwoording centrale vraagstelling

“In welke mate, dient er bij de strafadvisering, bij de Raad voor de Kinderbescherming, rekening gehouden te worden met de strafbeleving van de allochtone jongere.”

Uit het onderzoek, door middel van het literatuur- en veldonderzoek, hebben wij geconcludeerd, dat er bij de strafadvisering rekening gehouden dient te worden met de strafbeleving van de allochtone jongere. Dit is echter pas mogelijk indien een meerderheid van de Raadsmedewerkers voldoende op de hoogte zijn van de verschillende culturen en de daarbij behorende kenmerken, om tot de juiste strafadvisering te komen waarbij rekening gehouden is met de strafbeleving van de allochtone jongere. Het literatuuronderzoek heeft uitgewezen, dat de strafbeleving van de allochtone jongere beïnvloed wordt door een aantal kenmerken die afhankelijk is van de afkomst van de jongere. Er zijn verschillen tussen de Turkse en de Antilliaanse cultuur.

7.4 Conclusie in breder perspectief

Uit de resultaten van het onderzoek is geconcludeerd dat men bij de Raad voor de Kinderbescherming rekening dient te houden bij de strafadvisering met de strafbeleving van de allochtone jongere. Wij zijn van mening dat dit ook dient te gebeuren om zorgvuldig de zaken af te handelen. Men zal op dit moment de zaken naar eigen zeggen zorgvuldig afhandelen, echter men heeft onvoldoende kennis van een aspect dat belangrijk is voor het onderzoek. De Raadsmedewerkers lijken de waarde van dit aspect

onjuist in te schatten vanwege het feit dat de meerderheid onvoldoende kennis heeft over de strafbeleving van allochtone jongeren. Wij vinden dat de Raadsmedewerkers beter op de hoogte zouden moeten zijn van de culturen die regelmatig bij de Raad aan bod komen. In dit geval zijn dat de Turkse en Antilliaanse cultuur. Het is noemenswaardig om te weten dat de ervaren Raadsonderzoeker beter op de hoogte is van de diverse culturen en gewoontes in tegenstelling tot de Raadsonderzoeker die net afgestudeerd is.

De Raadsmedewerkers missen nu belangrijke informatie over de strafbeleving en wij zien dit als een gemiste kans als hier niets mee gedaan wordt. Meer kennis over de strafbeleving zou uit kunnen wijzen dat een andere aanpak voor deze doelgroep effectiever kan zijn.

Door een andere strafadvisering zou met de allochtone jongere meer resultaat geboekt kunnen worden. Daarnaast zou de allochtone jongere hier meer baat bij hebben omdat hij er meer van leert. Nu is er een hoog recidivecijfer en heeft de taakstraf niet het gewenste effect. Een strafadvies gericht op de strafbeleving van de allochtone jongere zou het recidivecijfer terug kunnen dringen en het beoogde effect laten toenemen. Door de ouders van de jongere hierbij te betrekken en in gesprek te gaan over strafbeleving verwachten wij een betere samenwerking. Met een op maat gemaakt strafadvies, gericht op de allochtone jongere, kan gekeken worden of dit het recidivecijfer terugdringt. De Raad voor de Kinderbescherming te Den Haag heeft proeven gedaan met taakstraffen gericht op de allochtone jongere en hier zijn zeer goede resultaten mee geboekt.

Een strafadvies gericht op de allochtone jongere zou de allochtone jongere meer resultaat opleveren, de Raadsmedewerker zou een beter strafadvies uit kunnen brengen en de Raad zou een lager recidivecijfer kunnen krijgen.

7.5 Evaluatie van het proces

Het onderzoek is redelijk, tot goed, verlopen. De centrale vraagstelling en de bijbehorende deelvragen moesten enkele malen worden aangepast. Dit maakte het werken en het plannen lastig. Een aantal keer moesten de onderzoekers de grenzen aangeven tijdens het onderzoek. Hiermee doelend op het feit dat de centrale vraagstelling en de deelvragen niet meer aangepast konden worden in verband met de tijdsdruk.

Tijdens de uitvoering van het onderzoek was de samenwerking tussen de onderzoekers goed. Beide onderzoekers hebben een andere werkstijl. We moesten duidelijke afspraken maken, voor de momenten dat we elkaar konden aanvullen en de momenten dat we beide een andere aanpak voor ogen hadden. Doordat we beide een andere werkstijl hadden, vulden we elkaar goed aan op bepaalde punten. Jurgo was bekend bij de Raad en wist de wegen te bewandelen om informatie te krijgen. Eduard hield de planning in de gaten en zorgde voor de uitwerking van de hoofdstukken. Er is gebruik gemaakt van elkaars kwaliteiten en deze zijn ingezet gedurende het onderzoek.

De samenwerking met de opdrachtgever was uitstekend. Er werd informatie inhoudelijke als methodische informatie uitgewisseld en we kregen veel feedback op onze onderzoeksresultaten. Een pluspunt was dat de opdrachtgever al vele onderzoeken heeft begeleid en uitgevoerd. De kennis en ervaring maakte het onderzoeken duidelijker.

De samenwerking met de docentbegeleider is ook goed verlopen. Op methodisch vlak kon hij ons veel informatie geven en inzichten geven in de manier van onderzoeken. Daarnaast was hij goed bereikbaar, kregen we een snelle respons op vragen en konden we goede afspraken maken. Lastig vonden wij dat er op sommige punten afgeweken werd van de studiehandeling. Dit zorgde voor verwarring en vertraging van het onderzoek.

7.6 Kwaliteit van het product

Tijdens het onderzoek is op verschillende momenten de kwaliteit van het onderzoek aan de orde geweest. Er is regelmatig geëvalueerd, met zowel de opdrachtgever, als met de docentbegeleider. Bij het veldonderzoek kregen wij als onderzoekers niet te maken met het feit dat men sociaal wenselijke antwoorden gaf. De Raadsmedewerkers leken oprecht en de topics waren zo opgesteld, dat men vrij kon antwoorden. Daarnaast werden de antwoorden anoniem verwerkt, wat de kans op sociaal wenselijk antwoorden verkleint heeft. Doel van dit onderzoek was om inzichtelijk te maken in welke mate er bij de strafadvisering, bij de Raad voor de Kinderbescherming, rekening gehouden dient te worden met de strafbeleving van de allochtone jongere. Om op de onderzoeksvragen een antwoord te krijgen hebben wij als onderzoekers een kwalitatief onderzoek opgezet en hebben wij gebruikt gemaakt van meer dan één dataverzamelmethode. Één daarvan betrof het topicinterview met de Raadsmedewerkers. Daarnaast is er een literatuuronderzoek geweest. Hierin is onderzocht wat de literatuur over de centrale vraagstelling en de daarbij behorende deelvragen kon vertellen.

7.7 Aanbevelingen

Naar aanleiding van dit onderzoek vinden we dat de medewerkers van de Raad voor de Kinderbescherming te Zwolle, een verplichte cursus zouden moeten volgen die aansluit op de culturen die bij de Raad voor de Kinderbescherming aan bod komen. Er is een goede optie die in overweging genomen zouden kunnen worden, namelijk:

Cursus intercultureel werken

De training intercultureel werken is vooral een praktische training. Bij deze training leert men om te werken vanuit een positieve houding en respect ten opzichte van mensen, ook als die mensen misschien anders zijn dan de persoon zelf. Mensen hebben allemaal hun eigen normen en waarden die voor hen belangrijk zijn. Juist door deze verschillen hebben mensen hun eigen behoeften, wensen en vragen. In deze cursus leert men hoe je anderen kunt accepteren en respecteren vanuit diens eigen normen en waarden die men zelf natuurlijk ook heeft. Men leert zich bewust te worden van aspecten die gelijkwaardig functioneren bevorderen of belemmeren. Intercultureel werken is niet zozeer een methode van werken, maar meer een basishouding en een manier om naar de wereld om zich heen te kijken.

In de trainingsbijeenkomsten is veel ruimte voor eigen ervaringen en voor het oefenen van praktijksituaties. Er wordt gewerkt met een acteur waardoor men in een zo 'echt' mogelijke praktijksituatie kan oefenen met zijn eigen manier van communiceren. Vooroordelen, vooronderstellingen en misverstanden die kunnen ontstaan, worden meteen zichtbaar.

Aan de orde komen:

- Normen en waarden van “eigen ” en andere culturen.
- Bewust zijn van (eigen) vooroordelen.
- Cultuur verschillen en de wijze van communiceren.
- Verbale en non verbale communicatie.
- Houding / respect en de rol van religie daarin
- Problemen die migratie met zich mee brengt
- Manieren van leren.

Het lijkt ons belangrijk dat er bij deze cursus speciaal aandacht besteedt word, aan de strafbeleving van Turkse en Antilliaanse jongeren. Over dit specifieke aspect kunnen medewerkers leren hoe om te gaan met deze jongeren. Zij kunnen dit meenemen in het geven van een strafadvies. Wij raden dus een op maat gemaakte cursus aan, gericht op de strafbeleving van Turkse en Antilliaanse jongeren met daarnaast informatie over werken met andere culturen.

Vervolgonderzoek

Wij kunnen de Raad ook aanbevelen om vervolgonderzoek te doen. Interessant zou zijn om de Turkse en Antilliaanse jongeren te interviewen. Hun mening zou afgezet kunnen worden tegenover ons literatuuronderzoek of tegenover de uitkomsten van dit onderzoek. Daarnaast is het interessant om te onderzoeken of er draagvlak is voor invoering van het rekening houden met de strafbeleving van allochtone jongeren.

Indien de Raadsmedewerkers op de hoogte zijn van de kenmerken van strafbeleving bij allochtone jongeren, is het raadzaam om gezamenlijk te kijken naar nieuwe werkwijzen hoe om te gaan met allochtone jongeren. Met een brainstormsessie kan gekeken worden wat men herkent in de kenmerken van strafbeleving en hoe ze dit kunnen koppelen aan hun cliëntenbestand. Vervolgens kan gekeken worden of er nieuwe werkwijzen mogelijk zijn om het recidivecijfer terug te dringen. Dit kan als proef dienen om te bezien of dit een mogelijkheid is het recidivecijfer terug te dringen en het strafadvies meer effect heeft.

Literatuurlijst

Titelbeschrijving Boeken:

Baarda, D.B., Goede, M.P.M. de. & Teunissen, J. (2005). *Basisboek Kwalitatief Onderzoek: Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van een kwalitatief onderzoek*. (tweede, geheel herziene druk). Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff

Klooster, E.M., Hoek, A.J.E. & Hoff. C.A. van 't. (1999). *Allochtonen en Strafbeleving: een onderzoek naar de strafbeleving van Antilliaanse, Surinaamse, Marokkaanse en Turkse jongens*. Den Haag: Directie Preventie, Jeugd en Sanctiebeleid (PJS)

Steehouder, M., Jansen, C., Maat, K., Staak, J. van der, Vet. D. de, Witteveen. M., et al. (1999). *Leren communiceren: Handboek voor mondelinge en schriftelijke communicatie*. (vierde, geheel herziene druk). Groningen: Wolters-Noordhoff

Verhoeven, N. (2007). *Wat is onderzoek?: Praktijkboek methoden en technieken voor het hoger onderwijs*. (tweede, herziene druk). Den Haag: Boom Onderwijs

Titelbeschrijving Brochures:

Raad voor de Kinderbescherming. (2007a). *Brochure: Als je een taakstraf hebt gekregen*. Landelijk bureau

Raad voor de Kinderbescherming. (2007b). *Brochure: Jeugdreclassering, CRIEM: intensieve begeleiding om criminaliteit te voorkomen*. Landelijk bureau

Raad voor de Kinderbescherming. (2007c). *Brochure: Jeugdreclassering, Harde Kern: de laatste kans voor jeugdigen die ernstige delicten plegen*. Landelijk bureau

Raad voor de Kinderbescherming. (2008a). *Brochure: Heb ik nu een strafblad?*. Regio Overijssel

Raad voor de Kinderbescherming. (2008b). *Brochure: Jeugdreclassering*. Regio Overijssel

Raad voor de Kinderbescherming. (2009). *Brochure: Tools4U*. Regio Overijssel

Titelbeschrijving online documenten:

Halt Nederland. *Halt en Stop*.
<http://www.halt.nl/index.cfm/site/Halt%20Nederland/pageid/1B626A53-3048-7291-FDB48837519D6829/index.cfm>. Geraadpleegd op 23-04-2009

Halt Nederland. *Visie op Halt en Stop*.
<http://www.halt.nl/index.cfm/site/Halt%20Nederland/pageid/CD0B153B-3048-7291-FD03FF9F0068BF06/index.cfm>. Geraadpleegd op 23-04-2009

Halt Nederland. *De Halt-afdoening*.
<http://www.halt.nl/index.cfm/site/Halt%20Nederland/pageid/1B63022E-3048-7291-FD5DB7D1D4B8A7A6/index.cfm>. Geraadpleegd op 23-04-2009

Halt Nederland. *Voorwaarden Halt-afdoening.*

<http://www.halt.nl/index.cfm/site/Halt%20Nederland/pageid/55F8D9FE-3048-7291-FDEC6D42869EC85E/index.cfm>. Geraadpleegd op 23-04-2009

Halt Nederland. *Inhoud Halt-afdoening.*

<http://www.halt.nl/index.cfm/site/Halt%20Nederland/pageid/55FA9D2A-3048-7291-FD38C970AE923961/index.cfm>. Geraadpleegd op 23-04-2009

Halt Nederland. *Ontwikkelingen.*

<http://www.halt.nl/index.cfm/site/Halt%20Nederland/pageid/BD8981BE-3048-7291-FDBFB132A765E860/index.cfm>. Geraadpleegd op 23-04-2009

Halt Nederland. *De Stop-reactie.*

<http://www.halt.nl/index.cfm/site/Halt%20Nederland/pageid/1B63CF51-3048-7291-FD321CA5B2FA930E/index.cfm>. Geraadpleegd op 23-04-2009

Halt Nederland. *Voorwaarden Stop-reactie.*

<http://www.halt.nl/index.cfm/site/Halt%20Nederland/pageid/5E9237AD-3048-7291-FDBBCE6BFFE9703A/index.cfm>. Geraadpleegd op 23-04-2009

Halt Nederland. *Inhoud Stop-reactie.*

<http://www.halt.nl/index.cfm/site/Halt%20Nederland/pageid/5EEBF520-3048-7291-FD34F301FB7C58D9/index.cfm>. Geraadpleegd op 23-04-2009

Halt Nederland. *Registratie.*

<http://www.halt.nl/index.cfm/site/Halt%20Nederland/pageid/5EA45A8F-3048-7291-FD36E779116FF75B/index.cfm>. Geraadpleegd op 23-04-2009

Halt Nederland. *Preventie.*

<http://www.halt.nl/index.cfm/site/Halt%20Nederland/pageid/1B64C337-3048-7291-FDFA58A2E116821B/index.cfm>. Geraadpleegd op 23-04-2009

Ministerie van Justitie, Raad voor de Kinderbescherming. *Straf.*

<http://www.kinderbescherming.nl/fbi/flexpage/flexpage.asp?id=17>. Geraadpleegd op 07-04-2009

Ministerie van Justitie, Raad voor de Kinderbescherming. *Werkwijze.*

<http://www.kinderbescherming.nl/fbi/flexpage/flexpage.asp?id=32>. Geraadpleegd op 07-04-2009

Ministerie van Justitie, Raad voor de Kinderbescherming. *Onderzoek en rapportage.*

<http://www.kinderbescherming.nl/fbi/flexpage/flexpage.asp?id=4015>. Geraadpleegd op 07-04-2009

Ministerie van Justitie, Raad voor de Kinderbescherming. *Oplossingen en maatregelen.*

<http://www.kinderbescherming.nl/fbi/flexpage/flexpage.asp?id=168>. Geraadpleegd op 07-04-2009

Ministerie van Justitie, Raad voor de Kinderbescherming. *Missie.*

<http://www.kinderbescherming.nl/fbi/flexpage/flexpage.asp?id=36>. Geraadpleegd op 07-04-2009

Ministerie van Justitie, Raad voor de Kinderbescherming. *Visie*.
<http://www.kinderbescherming.nl/fbi/flexpage/flexpage.asp?id=37>. Geraadpleegd op 07-04-2009

Ministerie van Justitie, Raad voor de Kinderbescherming. *Doelstelling*.
<http://www.kinderbescherming.nl/fbi/flexpage/flexpage.asp?id=38>. Geraadpleegd op 07-04-2009

Ministerie van Justitie, Raad voor de Kinderbescherming. *Straf*.
<http://www.kinderbescherming.nl/fbi/flexpage/flexpage.asp?id=67>. Geraadpleegd op 07-04-2009

Ministerie van Justitie, Raad voor de Kinderbescherming. *Organigram en mandaatregeling*. <http://www.kinderbescherming.nl/fbi/flexpage/flexpage.asp?id=39>. Geraadpleegd op 07-04-2009

Ministerie van Justitie, Raad voor de Kinderbescherming. *Ministerie van Justitie*.
<http://www.kinderbescherming.nl/fbi/flexpage/flexpage.asp?id=40>. Geraadpleegd op 07-04-2009

Ministerie van Justitie, Raad voor de Kinderbescherming. *Feiten en cijfers*.
<http://www.kinderbescherming.nl/fbi/flexpage/flexpage.asp?id=61#stra>. Geraadpleegd op 07-04-2009

Stichting Rijnstad. *Multi Culti: omgaan met verschillende culturen*. <http://www.volare-arnhem.nl/site/cursus/omgaan-met-verschillende-culturen-2013-training-intercultureel-werken>. Geraadpleegd op 15-05-2009

Bijlagen

Bijlage 1: Topiclijst bij topicinterviews

Strafbeleving bij allochtone jongeren

Kennis van respondenten over strafbeleving bij allochtone jongeren

Aansluiting straffen jongeren met een andere culturele achtergrond

Culturele achtergrond en strafadvies

Allochtone culturen bij de Raad

Voorbereiding bij gesprekken met gezinnen met een andere culturele achtergrond

Verdieping intercultureel werken

Scholing intercultureel werken

Bijlage 2: Kenmerken strafbeleving van allochtone jongeren

Kenmerken strafbeleving bij Antilliaanse jongeren

- De Antilliaanse jongeren lijken weinig waarde te hechten aan een taakstraf. Ze zien deze straf niet als een oplossing, omdat wanneer ze het hebben afgerond weinig handvaten hebben voor de toekomst. Ze zien weinig perspectief.
- Het vastzitten in de gevangenis lijkt voor hen zinloos en biedt geen oplossing. Als ze vrijkomen dan staan ze wederom met lege handen en hebben ze niks om op terug te vallen. Dit is vaak voor hen weer aanleiding om delicten te plegen, om enigszins aan geld te komen voor levensonderhoud.
- Antilliaanse jongeren willen graag een straf zien die hen perspectief biedt, zoals begeleiding bij het zoeken van een baan, huis, een eigen inkomen of een taalcursus. Dit helpt hen handvaten aan te reiken voor een betere toekomst.
- Antilliaanse jongeren die een straf krijgen opgelegd van de rechter, ervaren deze straf als zwaar omdat zij hun moeder hiermee teleurstellen. De Antilliaanse jongeren proberen hun criminele activiteiten voor de moeder verborgen te houden om haar niet te kwetsen. Wanneer de jongere in aanraking is gekomen met de politie, is dit meestal een schok voor de moeder omdat zij dit niet zag aankomen.
- Antilliaanse jongeren zijn terughoudend met het bekennen van schuld. Dit doen ze om hun moeder niet teleur te stellen. Ze blijven ontkennen dat ze er iets mee te maken hebben, ook al wijzen de bewijzen anders uit. Ze leggen de schuld als het ware buiten zichzelf, zodat ze zich niet hoeven schamen of te verantwoorden.
- Als uitkomt dat de jongeren zich schuldig hebben gemaakt aan criminele feiten, leggen ze de schuld bij iemand anders neer en manoeuvreren ze zichzelf in de slachtoffer rol. Een belangrijk onderdeel van een straf zou kunnen zijn, dat de Antilliaanse jongeren duidelijk gemaakt wordt, dat hij wel zelf verantwoordelijk is voor zijn eigen gedrag en daden en dat hij hiervoor de consequenties zal moeten dragen naar de buitenwereld.
- Uit onderzoek blijkt dat Antilliaanse jongeren zich vaak miskent voelen door de Nederlandse samenleving. Dit lijkt in eerste instantie vreemd, omdat zij ook over de Nederlandse identiteit beschikken. Antilliaanse jongeren voelen zich vaak achtergesteld of gediscrimineerd. Zij hebben het idee, dat zij vaker door de politie staande worden gehouden of dat de samenleving anders tegen hen aankijkt.
- Het komt geregeld voor dat er binnen het gezin een mannelijk rolmodel ontbreekt. De ouders zijn vaak niet meer bij elkaar, waardoor de moeder alles alleen moet doen. De vader speelt een minimale rol tijdens de opvoeding. Er is dan vaak sprake van financiële problemen. Jongeren zien dan geen andere uitweg dan het criminele circuit en hier geld in te verdienen.
- Wanneer men in Nederland in detentie heeft gezeten, werkt dit statusverhogend binnen de groep. Dit is anders als men op de Antillen heeft vastgezet. Hier is meer sprake van schaamte, omdat ze veelal met de eigen gemeenschap in detentie zitten en verhalen op het eiland snel rond gaan. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)

Kenmerken strafbeleving bij Turkse jongeren

- De Turkse gemeenschap kent een sterke schaamtecultuur. Wanneer iemand van de Turkse gemeenschap zich schuldig heeft gemaakt aan een delict, zal men er alles aan doen, om dit binnen het gezin te houden. Wanneer het toch uitgelekt is, kan het zijn dat de familie de contacten verbreekt met de 'zondaar'. Ook komt het wel eens voor dat de jongere alle contact met zijn familie verbreekt, om hen niet bloot te stellen aan de schaamte. Schaamte is dus een heel belangrijk onderdeel van de Turkse cultuur. Echter, de schaamtecultuur brengt ook nadelen met zich mee. De familie staat er in die situatie vaak alleen voor en moeten zelf alles zien op te lossen.
- Turkse jongeren die een delict hebben gepleegd houden dit liever geheim voor vrienden. Ze lopen er niet mee te koop en het werkt ook niet statusverhogend. Ze zijn niet trots op hun daden. Mocht iemand van de vriendengroep het te weten komen, zal men dit gedrag afkeuren. Dit omdat zij dezelfde normen en waarden aanhangen als hun ouders.
- Indien de Turkse jongere zich schuldig heeft gemaakt aan een zeer ernstig delict, dan wil de Turkse gemeenschap dit zelf oplossen. Dit zou kunnen door de jongere hardhandig aan te spreken. Door het zelf op te lossen hoopt de familie dat zij, door de gemeenschap weer met respect worden behandeld als voorheen. Daarnaast zou er sprake kunnen zijn van eerwraak. Echter dit uiterste komt zelden voor in Nederland. Het plegen van eerwraak is voor families vaak de enige uitweg om niet geïsoleerd te worden door de gemeenschap. Het offer is groot. Dit geeft aan hoe sterk men leeft volgens schaamtecultuur. Indien eerwraak voorkomt gebeurt dit meestal in het land van herkomst, waar men nog leeft in kleine dorpen.
- Bij strafaanvaarding van Turkse jongens lijkt de religieuze overtuiging een rol te spelen. Turkse jongeren hechten veel waarde aan de Turkse cultuur en zien de straffen als straf van god. Turkse jongeren hechten dus wel veel waarde aan hun religie, maar plegen geen delicten in de naam van de God, in dit geval Allah.
- Turkse jongeren willen niet over hun strafbeleving praten met een imam. Een imam is bedoeld voor andere dingen en niet voor zondig gedrag. Turkse jongeren praten het liefst met een vriend of vriendin over de ontstane problemen.
- Turkse mensen van de eerste generatie verwachten dat een straf hard en disciplinerend werkt. Ze zien een straf niet als iets waarvan ze zouden moeten leren. Die functie heeft een straf volgens hen niet. Een straf moet beangstigd zijn en vooral straffend.
- Turkse jongeren kijken anders naar straffen dan de Turken van de eerste generatie. Zij zien een detentiestraf als iets wat hen nog bozer maakt en vooral een slechter persoon. Zij willen een straf krijgen die gericht is op het delict en waar ze iets van kunnen leren, zodat ze in de toekomst niet nogmaals de fout in zullen gaan. Turkse jongeren willen iets leren van hun straf.
- Doordat de Turkse jongeren en diens cultuur gericht zijn op de schaamtecultuur, zou een werkstraf in diens eigen omgeving als zeer zwaar ervaren worden. De gemeenschap ziet dan dat de jongere de fout in gegaan is. De Turkse gemeenschap vindt dat Justitie voorzichtig moet omgaan met elementen uit de schaamtecultuur. Het zou juist schade kunnen toe brengen aan de jongere, indien bekend wordt dat de jongere een delict gepleegd heeft. De Turkse gemeenschap zou in zo'n geval de jongere verbannen met als gevolg dat de jongere geïsoleerd wordt van zijn vertrouwelijke omgeving met alle gevolgen van dien.
- Wanneer men spreekt met Turkse jongeren moet men rekening houden met het gegeven, dat de Turkse jongeren snel geneigd zijn om de schuld af te schuiven. Om dit tegen te gaan moet men meer praten over de eigen verantwoordelijkheid ten opzichte van het delict. (Klooster, Hoek & van 't Hoff, 1999)